

OP Gruppens delårsrapport
1.1–30.9.2020

OP Gruppens delårsrapport 1.1–30.9.2020:

Resultatet före skatt 526 miljoner euro – räntenettot och försäkringsnettot ökade i den osäkra omvärlden

Resultat före skatt 1–9/2020	Räntenetto 1–9/2020	Försäkrings- netto 1–9/2020	Provisions- netto 1–9/2020	CET1- kapital-täckning 30.9.2020
526 mn €	+4 %	+16 %	0 %	18,3 %

- Resultatet före skatt var 526 miljoner euro (676).
- Bland kundrörelsens intäkter ökade räntenettot med 4 % till 960 miljoner euro (923) och försäkringsnettot med 16 % till 476 miljoner euro (412). Provisionsnettot, 679 miljoner euro, var ungefär lika stort som i fjol (679).
- Utvecklingen på placeringsmarknaden till följd av coronapandemin (COVID-19) minskade intäkterna från placeringsverksamheten särskilt under det första kvartalet. Intäkterna från placeringsverksamhet minskade från jämförelseperioden med 64 % till 76 miljoner euro (208).
- Totalt minskade intäkterna med 3 % till 2 268 miljoner euro (2 328) (med beaktande av det tillfälliga undantaget ökade de med 2 %).
- Kostnaderna ökade med 4 % till 1 414 miljoner euro (1 365) sedan ICT-kostnaderna och ICT-avskrivningarna samt myndighetsavgifterna ökat.
- Nedskrivningarna av fordringar, 183 miljoner euro (36), motsvarade 0,25 procent (0,05) av krediter och övriga fordringar. Nedskrivningarna av fordringar ökade till följd av coronapandemins inverkan på kreditstockens kvalitet och ibruktagningen av den nya definitionen av fallissemang på grund av ändringar i regelverket.
- OP Gruppens utlåning ökade på ett år med 4 % till 94 miljarder euro (91) och inlåningen med 13 % till 71 miljarder euro (63).
- CET1-kapitaltäckningen var 18,3 % (19,5). Nedgången i relationstalet påverkades av att utlåningen ökade och av att den nya definitionen av fallissemang började tillämpas.
- Segmentet **Hushållsbanks** resultat före skatt minskade med 48 % till 100 miljoner euro (193). Räntenettot ökade med 1 % och provisionsnettot minskade med 3 %. Nedskrivningarna av fordringar ökade med 93 miljoner euro till 118 miljoner euro (25). Utlåningen ökade på ett år med 3 % och inlåningen med 9 %.
- Segmentet **Företagsbanks** resultat före skatt minskade med 4 % till 221 miljoner euro (232). Räntenettot ökade med 6 %, provisionsnettot med 19 % och nettointäkterna från placeringsverksamheten med 45 %. Nedskrivningarna av fordringar ökade med 55 miljoner euro till 66 miljoner euro (11). Utlåningen ökade på ett år med 4 %.
- Segmentet **Försäkrings** resultat före skatt minskade med 30 % till 195 miljoner euro (278). Försäkringsnettot växte med 15 % till 485 miljoner euro (421). Intäkterna från placeringsverksamheten minskade med 145 miljoner euro till 8 miljoner euro (153). Den operativa totalkostnadsprocenten var 86,0 (91,8).
- **Övrig rörelse** redovisade ett resultat före skatt på 39 miljoner euro (3). Försäljningen av fastigheten i Vallgård 31.1.2020 förbättrade resultatet med 96 miljoner euro. OP Gruppen fortsätter sin verksamhet i fastigheten som en långvarig hyresgäst.
- Under rapportperioden investerade OP Gruppen totalt 208 miljoner euro (219) på att utveckla sin verksamhet och förbättra kundupplevelsen.
- Ägarkunderna samlade ny OP-bonus för 194 miljoner euro (191).
- Antalet ägarkunder hos andelsbankerna uppgick till 2,0 miljoner (2,0). Antalet gemensamma kunder inom OP Gruppens bank- och försäkringsrörelse var 1,3 miljoner (1,2).
- Gruppens resultat före skatt 2020 uppskattas bli mindre än 2019. Närmare information om utsikterna finns under "Utsikter för återstoden av året".

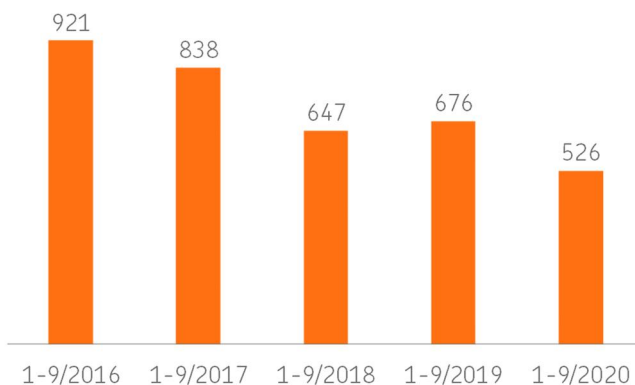
OP Gruppens nyckeltal

	1-9/2020	1-9/2019	Förändring, %	1-12/2019
Resultat före skatt, mn €	526	676*	-22,2	838
Hushållsbank	100	193	-47,9	235
Företagsbank	221	232	-4,4	311
Försäkring	195	278	-30,1	373
Övrig rörelse	39	3	-	-37
Ny OP-bonus som ägarkunderna samlat	-194	-191	1,8	-254
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	4,4	6,0	-1,6**	5,5
Räntabilitet på eget kapital utan OP-bonus, %	6,0	7,6	-1,6**	7,1
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,36	0,51	-0,14**	0,47
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	0,49	0,64	-0,15**	0,60
	30.9.2020	30.9.2019	Förändring, %	31.12.2019
CET1-kapitaltäckning, %	18,3	19,6	-1,3	19,5
Utlåning, md €	94,2	91,0	3,5	91,5
Inlåning, md €	70,7	62,6	12,8	64,0
Nödlidande fordringar av kredit- och garantistocken, %	1,7	1,1	0,6**	1,1
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	0,25	0,05	0,20**	0,09
Ägarkunder (1 000)	2 021	1 979	2,1	2 003

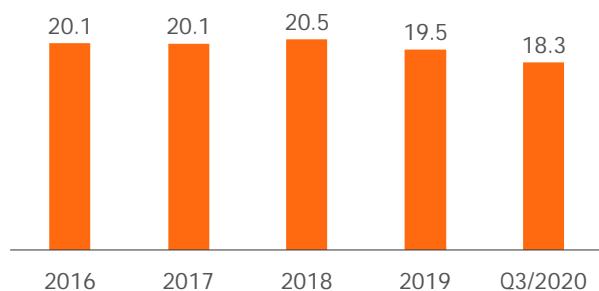
*OP Gruppen övergick under det fjärde kvartalet 2019 till ett periodiseringsbaserat sätt att intäktsföra kundmarginalen enligt derivatvillkoren för räntetaks- och räntekorridorokrediterna. Effekten av ändringen justerades retroaktivt bland OP Gruppens ackumulerade vinstmedel i eget kapital. Dessutom justerades resultaträkningarna och balansräkningarna för de tre första kvartalen 2019 så att de motsvarar den nya principen för intäktsföring. Ändringen påverkade inte segmentrapporteringen. Kapitaltäckningsanalysen justerades inte retroaktivt. För ändringen redogörs närmare i bokslutet och bokslutskommunikén 2019.

**Förändring i relationstalet

Resultat före skatt, mn €

Kärnprimärkapitaltäckning (CET1), %

Chefdirektör Timo Ritakallios kommentarer

OP Gruppens kundrörelse utvecklades positivt i januari–september trots osäkerheten i omvärlden till följd av coronapandemin. Räntenettet ökade med 4 procent och försäkringsnettot med 16 procent. Provisionsnettot var ungefär lika stort som i fjol.

Utlåningen ökade på ett år med 4 procent till 94 miljarder euro och inlåningstakten ökade till 13 procent. Inlåningen uppgick vid slutet av september till 71 miljarder euro. Hushållens och smeföretagens ansökningar om amorteringsfrihet ökade kraftigt under våren, men antalet ansökningar återgick till det normala under sommaren.

Premieintäkterna från skadeförsäkringen ökade med nästan 2 procent. Försäkringsersättningarna har minskat med 6 procent från jämförelseperioden då den ekonomiska aktiviteten har minskat. Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent var utmärkt, dvs. 86.

Coronapandemin fick placeringsmarknaden på fall under den första hälften av året, och detta ledde till en minskning i våra intäkter från placeringsverksamheten i synnerhet under årets första kvartal. Intäkterna från placeringsverksamheten uppgick i januari–september till 76 miljoner euro, och de minskade med 64 procent från 208 miljoner euro under jämförelseperioden. Försäkringsbolagens totala intäkter från placeringar till verkligt värde var 3,2 procent (10,4).

Kostnaderna ökade med 4 procent från jämförelseperioden bland annat därför att personalkostnaderna och ICT-kostnaderna ökade liksom kostnaderna som beror på regleringen. Under 2020 ökar ICT-kostnaderna på grund av en engångsinvestering i datasystemmiljön.

OP Gruppens resultat före skatt i januari–september var 526 miljoner euro, och det sjönk med 150 miljoner euro från jämförelseperioden. Resultatminskningen berodde främst på att intäkterna från placeringsverksamheten minskade samt på att nedskrivningarna av fordringar ökade. Nedskrivningarna ökade då kvaliteten på kreditstocken förändrades till följd av coronapandemin. Krisen har dragit ut på tiden, men antalet kunder som räkat ut för betalningssvårigheter är fortfarande litet. Ökningen i nedskrivningar av fordringar bromsades klart upp under det tredje kvartalet. Ökningen i nedskrivningar under början av året berodde förutom på coronapandemin även på att en ny definition av fallissemang började tillämpas. Resultatet för det tredje kvartalet, 239 miljoner euro, var klart bättre än för de tidigare kvartalen i år.

Vår kapitaltäckning är fortfarande stark, dvs. 18,3 procent.

Vi har under de senaste månaderna lanserat flera nya tjänster som förbättrar kundupplevelsen. Som den första banken i Finland erbjöd vi våra företagskunder möjlighet till massbetalning i realtid med SEPA-expressbetalningar. Tjänsten gör det möjligt för företagen att vid behov betala brådskande betalningar in på mottagarnas konton i realtid. Inom kapitalförvaltningen lanserade vi en fond med alternativa placeringsobjekt och

intresset för fonden har varit stort. Vi deltog också i kanaliseringen av finansiering till företag som främjar hållbar utveckling via green bonds, dvs. gröna obligationslån.

De största farhågorna om en krasch i ekonomin i Finland realiserades inte under början av året, och ekonomin har börjat återhämta sig från den branta nedgången i våras. Ändå tar det lång tid för Finlands ekonomi att återhämta sig till samma nivå som före krisen. Coronasmittorna har åter ökat under de senaste veckorna och osäkerheten är fortfarande stor. Läget på finansmarknaden är dock stabilt i stor utsträckning tack vare centralbankernas stimuleringsåtgärder. Läget för hushållen är fortfarande gott, och ingen ny permitteringsvåg är tills vidare i sikte.

Såsom många andra kriser medför recessionen till följd av coronapandemin långvariga förändringar. Å ena sidan påskyndar och å andra sidan bromsar krisen upp megatrenderna. Såväl företag som stater är tvungna att anpassa sig till en ny slags omvärld. Besluten som nu fattas kan ha långtgående följder. Det är viktigt med en bra krishantering, men mitt under krisen gäller det också att förnyas och blicka framåt. Vi måste lära oss att agera på ett sätt som tryggar både vår hälsa och ett fungerande samhälle och en fungerande ekonomi i Finland.

OP Gruppens delårsrapport 1.1–30.9.2020

Innehåll

Omvärlden.....	5
Resultat och omslutning.....	6
OP Gruppens åtgärder i coronakrisen (COVID-19).....	8
Händelser under juli–september.....	9
OP Gruppens strategiska mål och prioriteringar.....	9
Hur gruppen främjar ägarkundernas och omvärldens framgång.....	9
Kapitaltäckning.....	11
Riskposition.....	13
Segmentens resultat.....	18
Hushållsbank.....	18
Företagsbank.....	20
Försäkring.....	22
Övrig rörelse.....	24
Tjänsteutveckling.....	25
Personal.....	25
Förändringar i OP Gruppens struktur.....	25
OP Andelslags förvaltning.....	26
Händelser eftger rapportperioden.....	26
Utsikter för återstoden av året.....	26
Formler för nyckeltalen.....	27
Kapitaltäckningstabeller.....	30
Resultaträkning.....	32
Rapport över totalresultat.....	32
Balansräkning.....	33
Rapport över förändringar i eget kapital.....	34
Kassaflödesanalys.....	35
Segmentrapportering.....	36
Noter.....	38

Omvärlden

Coronapandemin slog brett mot världsekonomin på våren, och bruttonationalprodukten krympte kraftigt i nästan alla länder. Under det tredje kvartalet började ekonomin återhämta sig när restriktionerna avvecklades till följd av att de konstaterade fallen av smitta gått ner. Nationalprodukten låg dock under fjolårsnivån i nästan alla länder.

På finansmarknaden började osäkerheten lätta redan under det andra kvartalet tack vare centralbankernas exceptionella stödåtgärder. Aktiekurserna steg snabbt från bottennoteringarna, men uppgången mattades av under det tredje kvartalet.

Europeiska centralbanken har fortsatt sin stimulerande politik. De korta räntorna och marknadens ränteförväntningar sjönk under sommaren och var lägre än i början av året. Avkastningskraven och kreditriskpremierna på statsobligationer sjönk också.

Finlands nationalprodukt backade kraftigt under det andra kvartalet, dock klart mindre än i de flesta andra länderna inom euroområdet. På basis av de månatliga uppgifterna har Finlands ekonomi börjat återhämta sig från de svagaste siffrorna på våren, men totalproduktionen ligger fortfarande klart under fjolårsnivån.

Krisen har inte haft samma effekter på alla områden. Exempelvis inom bostads- och bilhandeln var djupdykningen kortvarig, och aktiviteten var tillbaka på den tidigare nivån redan på sommaren. Vårens kris hann inte återspeglas i bostadspriserna. Inom rese- och evenemangsbranscherna sågs endast en partiell återhämtning, och exempelvis flygtrafiken har stannat på bottennivå.

Under hösten har antalet konstaterade fall av smitta igen gått upp, och osäkerheten har ökat efter den positivare perioden i somras. Återhämtningen fortsätter långsamt, om pandemin inte förvärras på nytt. Det ekonomiska läget är fortfarande förknippat med exceptionella risker. Räntorna hålls dock med stor sannolikhet på en exceptionellt låg nivå.

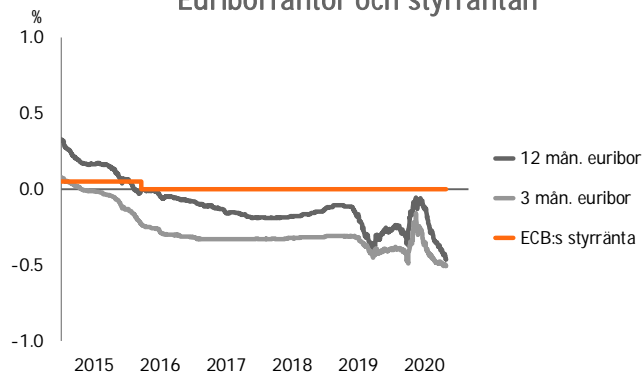
I juli och augusti avtog tillväxten inom utlåningen för 12 månader jämfört med slutet av juni och låg på 5,8 procent. Tillväxten i inlåningen stärktes däremot ytterligare och var 14,7 procent. Inlåningstillväxten ökade särskilt från offentliga sektorn, medan tillväxten i inlåning från företag avtog.

Även inom företagslån avmattades tillväxten och var 10,2 procent. Utlåningen till hushållen ökade stabilt, dvs. 3 procent. I juli och augusti växte bolånestocken med 2,7 procent på ett år.

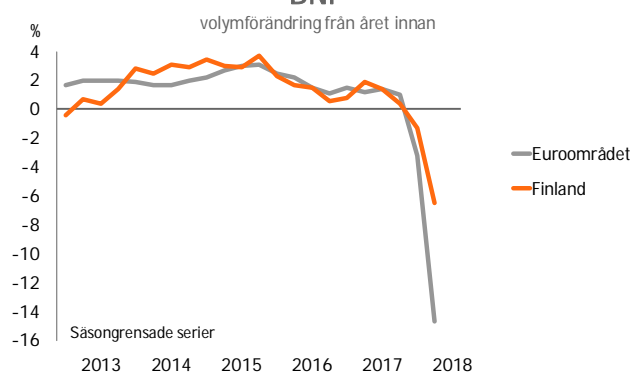
Värdet av de i Finland registrerade placeringsfonderna ökade i juli–september med cirka 5 miljarder euro till 122,3 miljarder euro. Centralbankernas stimulansåtgärder styr placeringarna från ränteplaceringar särskilt till aktiemarknaden.

De låga räntorna och den volatila placeringsmarknaden medför utmaningar för försäkringsbranschen. De osäkra ekonomiska utsikterna till följd av coronan försvårar försäkringsverksamheten, men å andra sidan lyfter den ökade osäkerheten fram vikten av försäkringar.

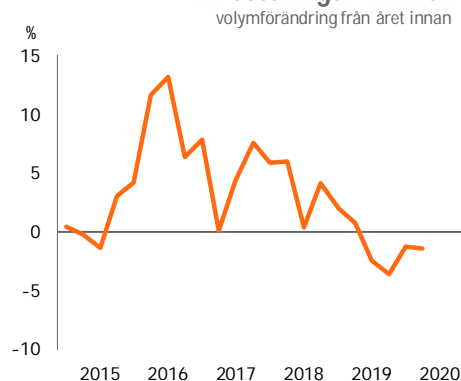
Euriborräntor och styrräntan

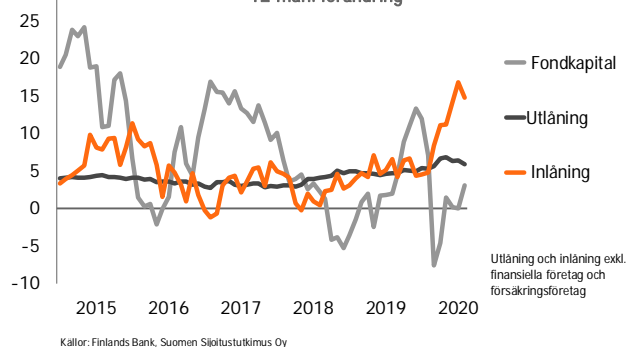
BNP

Investeringar i Finland

Volymutvecklingen inom finansbranschen 12 mån. förändring

Resultat och omslutning

Resultatanalys, mn €	1-9/2020	1-9/2019*	Förändring, %	7-9/2020	7-9/2019*	Förändring, %	1-12/2019
Resultat före skatt	526	676	-22,2	239	280	-14,6	838
Hushållsbank	100	193	-47,9	72	99	-27,1	235
Företagsbank	221	232	-4,4	118	92	28,0	311
Försäkring	195	278	-30,1	65	86	-24,9	373
Övrig rörelse	39	3	-	-3	14	-124,0	-37
Intäkter							
Räntenetto	960	923	4,1	315	321	-1,7	1 241
Försäkringsnetto	476	412	15,7	181	138	31,6	421
Provisionsnetto	679	679	0,0	224	229	-2,5	936
Nettointäkter från placeringsverksamhet	31	273	-88,7	59	54	8,4	530
Övriga rörelseintäkter	121	41	193,6	8	6	31,5	53
Intäkter totalt	2 268	2 328	-2,6	787	748	5,2	3 181
Kostnader							
Personalkostnader	594	573	3,7	179	169	6,4	781
Avskrivningar och nedskrivningar	196	189	3,6	67	62	9,1	278
Övriga rörelsekostnader	624	602	3,5	174	181	-3,7	844
Kostnader totalt	1 414	1 365	3,6	421	411	2,3	1 903
Nedskrivningar av fordringar	-183	-36	-	-17	3	-	-87
Tillfälligt undantag (overlay approach)	45	-65	-	-44	2	-	-105
Ny OP-bonus som ägarkunderna samlat	-194	-191	-	-65	-62	-	-254

*OP Gruppen övergick under det fjärde kvartalet 2019 till ett periodiseringsbaserat sätt att intäktsföra kundmarginalen enligt derivatvillkoren för räntetaks- och räntekorriderkrediterna. Effekten av ändringen justerades retroaktivt bland OP Gruppens ackumulerade vinstmedel i eget kapital. Dessutom justerades resultaträkningarna och balansräkningarna för de tre första kvartalen 2019 så att de motsvarar den nya principen för intäktsföring. Ändringen påverkade inte segmentrapporteringen. Kapitaltäckningsanalysen justerades inte retroaktivt. För ändringen redogörs närmare i bokslutet och bokslutskommunikén 2019.

Nyckeltal, mn €	30.9.2020	31.12.2019	Förändring, %
Utlåning	94 173	91 456	3,0
Bolån	39 777	39 572	0,5
Krediter till företag	22 890	22 509	1,7
Bostadssammanslutningar och övriga krediter	31 506	29 375	7,3
Garantier	3 047	3 503	-13,0
Inlåning	70 691	63 998	10,5
Förvaltade medel (brutto)*	85 046	83 106	2,3
Placeringsfonder	25 633	25 610	0,1
Institutionella kunder	24 391	24 445	-0,2
Private Banking	24 457	22 199	10,2
Fondanknutna försäkringsbesparingar	10 565	10 852	-2,6
Balansomslutning	159 407	147 024	8,4
Investeringsstillgångar	23 536	23 509	0,1
Försäkringsskuld	9 579	9 476	1,1
Skuldebrev emitterade till allmänheten	35 020	34 369	1,9
Eget kapital	12 770	12 570	1,6

*Talen för jämförelseperioden har justerats så att de motsvarar den nuvarande redovisningen.

Januari–september

OP Gruppens resultat före skatt var 526 miljoner euro (676). Resultatet minskade med 150 miljoner euro från jämförelseperioden. Bland kundrörelsens intäkter ökade räntenettet och försäkringsnettot. Resultatet förbättrades också av försäljningen av fastigheten i Vallgård. Coronaviruspandemins inverkan på kreditstockens kvalitet ökade nedskrivningarna av fordringar, och marknadsutvecklingen till följd av coronapandemin minskade intäkterna från placeringsverksamheten särskilt under det första kvartalet. Resultatet försvagades också av att den nya definitionen av fallissemang på grund av ändringar i regelverket började tillämpas under det första kvartalet, vilket ökade nedskrivningarna av fordringar, samt av att kostnaderna ökade.

Räntenettet ökade med 4,1 procent till 960 miljoner euro. Räntenettet i segmentet Hushållsbank ökade med 3 miljoner euro och i segmentet Företagsbank med 16 miljoner euro. OP Gruppens utlåning ökade på ett år med 3,5 procent till 94,2 miljarder euro och inlåningen med 12,8 procent till 70,7 miljarder euro. Under rapportperioden tog kunderna ut nya krediter för 16,6 miljarder euro (18,6).

Försäkringsnettot var 476 miljoner euro (412). Premieintäkterna från skadeförsäkringen i segmentet Försäkring ökade med 1,9 procent till 1 127 miljoner euro. Försäkringsersättningarna minskade med 6,1 procent till 664 miljoner euro. Den operativa totalkostnadsprocenten var 86,0 (91,8).

Provisionsnettot var 679 miljoner euro, dvs. lika stort som året innan. Nettoprovisionerna från fonder ökade med 7 miljoner euro, från värdepappersemission med 5 miljoner euro och från värdepappersförmedling med 5 miljoner euro. Däremot sjönk provisionsintäkterna från kreditgivning med 7 miljoner euro och nettoprovisionerna från förmedlingen av försäkringar med 6 miljoner euro.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade med 242 miljoner euro till 31 miljoner euro. Nettointäkterna från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat uppgick till 31 miljoner euro (146). Realisationsvinster bokfördes för totalt 26 miljoner euro (127).

Nettointäkterna från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet var 259 miljoner euro (683). Under det första kvartalet sjönk aktiernas och skuldebrevens verkliga värde betydligt, men efter det förbättrades dock läget på värdepappersmarknaden. Värdeförändringarna i derivatens kredit- och motpartsrisik (CVA), som beror på marknadsförändringar, minskade resultatet med 13 miljoner euro (-15). Nettoförändringen för de kortfristiga räntekompletteringarna i livförsäkringen sänkte resultatet med 9 miljoner euro (-12). Nettointäkterna från förvaltningsfastigheter minskade med 33 miljoner euro till -8 miljoner euro.

På en del av försäkringsbolagens eget kapitalinstrument tillämpas ett tillfälligt undantag (overlay approach). Förändringarna i verkligt värde på de placeringar som omfattas av det tillfälliga undantaget bokförs i fonden för verkligt värde bland eget kapital. Intäkterna från placeringsverksamheten minskade totalt med 63,5 procent från jämförelseperioden till 76 miljoner euro. OP

Gruppens försäkringsbolags totala intäkter från placeringar till verkligt värde var 3,2 procent (10,4).

De övriga rörelseintäkterna ökade från jämförelseperioden med 80 miljoner euro till 121 miljoner euro. De övriga rörelseintäkterna ökade under det första kvartalet till följd av försäljningen av fastigheten i Vallgård. För affären bokfördes en realisationsvinst på 98 miljoner euro bland övriga rörelseintäkter och kostnader för 2 miljoner euro bland övriga rörelsekostnader. OP Gruppen fortsätter sin verksamhet i fastigheten med ett långfristigt hyresavtal, och fastigheten redovisades som en nyttjanderättspost i balansräkningen. Värdet av nyttjanderättsposten i enlighet med standarden IFRS 16 var 138 miljoner euro och leasingskulden 225 miljoner euro. Under jämförelseperioden ökade de övriga rörelseintäkterna genom försäljningen av företagshälsövärdensrörelsen.

Kostnaderna ökade med 3,6 procent till 1 414 miljoner euro. Personalkostnaderna ökade med 3,7 procent till 594 miljoner euro. Avskrivningarna och nedskrivningarna av materiella och immateriella tillgångar ökade med 3,6 procent till 196 miljoner euro. Avskrivningarna enligt plan ökade med 6,1 procent till 194 miljoner euro till följd av de ökade utvecklingsåtgärderna under de senaste åren. Nedskrivningar bokfördes för 2 miljoner euro (6).

De övriga rörelsekostnaderna ökade med 3,5 procent till 624 miljoner euro. ICT-kostnaderna ökade med 32 miljoner euro till 286 miljoner euro. Under 2020 ökar ICT-kostnaderna på grund av en datasystemmiljöinvestering av engångsnatur. Utvecklingen inverkade på kostnaderna med 135 miljoner euro (125). Myndighetsavgifterna ökade med 21,2 procent till 42 miljoner euro till följd av att EU:s stabilitetsavgift ökade.

Resultatförsvagande nedskrivningar på olika resultatposter för krediter och fordringar samt placeringar bokfördes för totalt 200 miljoner euro (48), varav 183 miljoner euro (36) bokfördes för krediter och övriga fordringar. Kunderna har under coronakrisen aktivt ansökt om amorteringsfrihet för krediter och ändringar i betalningstiderna, vilket tillsammans med de förändringar som coronakrisen medförde i de makroekonomiska parametrar som används vid beräkningen av förväntade kreditförluster ökade nedskrivningarna av fordringar med 72 miljoner euro. Den nya definitionen av fallissemang, som togs i bruk under det första kvartalet, gjorde att nedskrivningarna av fordringar vid ibruktagningen ökade med 44 miljoner euro. De slutgiltiga nettokreditförlusterna, 82 miljoner euro (42), ökade till följd av omläggningar av fordringar. Förlustreserven var vid slutet av rapportperioden 690 miljoner euro (585). De nödlidande fordringarna av krediter och övriga fordringar var 1,7 procent (1,1) av kredit- och garantistocken. Nedskrivningarna av fordringar av krediter och övriga fordringar var 0,25 procent (0,05) av kredit- och garantistocken.

OP Gruppens inkomstskatt för rapportperioden var 110 miljoner euro (134). Den effektiva skattesatsen var 20,9 procent (19,9).

OP Gruppens eget kapital uppgick till 12,8 miljarder euro (12,6). I eget kapital ingick Avkastningsandelar för 2,9 miljarder euro (3,0), av dem bestod 0,2 miljarder euro (0,2) av uppsagda Avkastningsandelar. Avkastningsmålet för Avkastningsandelarna för 2020 är 3,25 procent. Den ränta som ackumulerats på Avkastningsandelarna under rapportperioden uppskattas till

sammanlagt 71 miljoner euro (72). För 2019 betalas räntor för totalt 97 miljoner euro i januari 2021.

Rapportperiodens totalresultat var 435 miljoner euro (869). Under jämförelseperioden ökade totalresultatet till följd av förändringarna i fonden för verkligt värde.

Juli–september

Det tredje kvartalets resultat före skatt var 239 miljoner euro medan det ett år tidigare var 280 miljoner euro. Resultatet förbättrades av det ökade försäkringsnettot. Resultatet försvagades i synnerhet av att intäkterna från placeringsverksamheten minskade och nedskrivningarna av fordringar ökade. Nedskrivningarna av fordringar var dock klart mindre än under början av året.

Räntenettet minskade från året innan med 1,7 procent till 315 miljoner euro. Försäkringsnettot ökade med 31,6 procent till 181 miljoner euro då försäkringsersättningarna minskade. Provisionsnettot var 234 miljoner euro, dvs. 6 miljoner euro mindre än ett år tidigare.

Intäkterna från placeringsverksamheten minskade totalt med 73,4 procent till 15 miljoner euro. Nettointäkterna från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat uppgick till -1 miljon euro (72). Nettorealisationsvinster bokfördes för totalt -6 miljoner euro (64). Nettointäkterna från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet var 141 miljoner euro (210). Nettoförändringen för de kortfristiga räntekompletteringarna i livförsäkringen sänkte resultatet med 30 miljoner euro (-34). Nettointäkterna från förvaltningsfastigheter minskade från jämförelseperioden med 14 miljoner euro till 2 miljoner euro. Det tillfälliga undantaget minskade intäkterna från placeringsverksamheten med 46 miljoner euro till -44 miljoner euro.

De övriga rörelseintäkterna ökade från jämförelseperioden med 2 miljoner euro till 8 miljoner euro.

Kostnaderna ökade från jämförelseperioden med 2,3 procent till 421 miljoner euro. Personalkostnaderna ökade med 6,4 procent till 179 miljoner euro. Avskrivningarna och nedskrivningarna ökade från jämförelseperioden med 9,1 procent till 67 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna minskade med 3,7 procent till 174 miljoner euro.

Nedskrivningarna av fordringar, 17 miljoner euro, ökade från jämförelseperioden med 21 miljoner euro. Kunderna har under coronakrisen ansökt om amorteringsfrihet för krediter och ändringar i betalningstiderna, vilket ökade nedskrivningarna av fordringar med 10 miljoner euro. De slutgiltiga nettokreditförlusterna, 56 miljoner euro (16), ökade till följd av omläggningar av fordringar.

Periodens totalresultat på 277 miljoner euro (275) ökade till följd av förändringarna i fonden för verkligt värde. Fonden för verkligt värde ökade i juli–september med 101 miljoner euro (56). Aktiernas och skuldebrevens verkliga värden ökade under det tredje kvartalet.

OP Gruppens åtgärder i coronakrisen (COVID-19)

OP Gruppen underlättar ekonomin för sina kunder som har drabbats av ekonomiska problem på grund av coronakrisen. OP Gruppen erbjuder både hushåll och sme-företag möjlighet att skjuta upp kreditbetalningen, om coronapandemin har påverkat kundernas kreditbetalningsförmåga. Kunderna erbjuds möjlighet till högst 12 månaders amorteringsfrihet för bolån. För företag bedöms ändringar i betalningstiderna alltid från fall till fall. Dessutom utnyttjas Finnveras borgen i stor utsträckning. Ingen separat avgift togs under perioden 16.3–21.9.2020 ut för ändringar i betalningsplanerna. Före slutet av september hade privatkunderna under coronakrisen ansökt om amorteringsfrihet för cirka 162 000 krediter. På sommaren återgick antalet ansökningar om amorteringsfrihet till samma nivå som före pandemin. Amorteringsfrihet för företagskrediter och ändringar i betalningstider hade före utgången av september sökts för totalt 22 000 krediter. Också företagets ansökningar minskade under sommaren.

OP Kiinteistösi joitus Oy stöttade på våren och sommaren sina hyresgäster genom att erbjuda flexibilitet i hyresbetalningen, om hyresgästerna i de affärsfastigheter bolaget sköter fick ekonomiska problem till följd av coronapandemin. Mot slutet av rapportperioden var hyresgästernas behov av flexibilitet litet. OP Kiinteistösi joitus sköter portföljerna i de fastighetsfonder bolaget förvaltar och i de fastighetsfonder OP-Fondbolaget förvaltar samt OP Gruppens försäkringsbolagsfastigheter. OP Kiinteistösi joitus är den största fastighetsfondplaceraren i Finland.

Pohjola Sjukhus Ab donerade på våren och sommaren sin personals arbetsinsats för hälsovårdsuppgifter som under coronakrisen är kritiska för samhället. Personerna hjälpte bland annat med spårningen av smittkedjor. Pohjola Sjukhus betalade de anställdas lön under arbetsperioden.

För att säkerställa att bank- och försäkringsärendena kan skötas tryggt har OP Gruppen koncentrerat största delen av sina tjänster till de digitala kanalerna. På en del av andelsbankernas kontor har personer som behövt särskilt stöd erbjudits separata betjäningstider. OP har också en separat telefonlinje för hjälp och råd till kunder som behöver särskilt stöd och till deras närmaste. Genom det vill man säkerställa att personer som behöver särskilt stöd kan sköta sina bankärenden på ett smidigt sätt.

I OP Gruppen har vi kommit överens om detaljerade försiktighetsåtgärder för att förebygga spridningen av coronaviruset. OP följer noggrant upp utvecklingen av virusläget och myndigheternas rekommendationer och gör på basis av dem upp regionala anvisningar. Enskilda kontor har tillfälligt varit stängda på grund av den regionala virusutvecklingen. Särskild vikt har fästs vid hygien och att man kan sköta ärenden tryggt. På kontoren har man installerat plexiglas som skydd. Vi har instruerat kunderna att följa myndighetsrekommendationerna. Med gemensamma anvisningar och regionala åtgärder tryggar vi kundernas och de anställdas säkerhet i olika skeden av epidemin.

OP Gruppen har säkerställt de samhälleligt kritiska tjänsternas funktion också under coronakrisen. OP Gruppen har för sina anställda skapat trygga arbetsförhållanden på kontoren samt

förutsättningar för distansarbete i stor skala i de arbetsuppgifter som kan utföras på distans. Under våren distansarbetade som mest tre av fyra anställda hos OP. Efter semestersäsongen har de anställda återgått till kontoren genom att smidigt förena distansarbete och arbete på kontoret utgående från arbetsuppgifterna och teamens behov, med beaktande av de anställdas och kundernas välmående och säkerhet samt en resultatrik verksamhet.

Händelser under juli–september

OP Gruppen följer Europeiska centralbankens (ECB:s) rekommendation och skjuter fram betalningen av räntorna på Avkastningsandelarna för 2019 ytterligare. Räntorna på Avkastningsandelarna betalas i januari 2021. OP Gruppen meddelade 2.4.2020 att betalningen av räntorna för 2019 på Avkastningsandelarna skulle skjutas fram från juni till oktober 2020 i enlighet med ECB:s och Finansinspektionens rekommendationer från mars. ECB förlängde 28.7.2020 giltighetstiden för rekommendationen och uppmanade bankerna att låta bli att betala vinstutdelning fram till 1.1.2021. Finansinspektionen har likaså förlängt giltighetstiden för sin vinstutdelningsrekommendation fram till 1.1.2021. Avsikten med rekommendationen är att trygga bankernas förmåga att stödja realekonomin genom att finansiera företag och hushåll och på så sätt lindra effekterna av den ekonomiska kris som coronapandemin förorsakar.

OP-Eläkekassa överförde merparten av skötseln av pensionsansvaret och arbetspensionsskyddet till Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen 31.12.2018. Enligt planerna ska OP-Eläkekassas återstående pensionsansvar överföras till Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen vid slutet av 2020. Överföringen av ansvaret gäller följande arbetsgivare i OP Gruppen: Pohjola Försäkring Ab, OP Kapitalförvaltning Ab, OP Kiinteistösihtous Oy, OP Asset Management Execution Services Oy samt Pohjola Sjukhus Ab. OP-Eläkekassas representantskap fattade beslut om överföringen av ansvaret 4.8.2020. Finansinspektionen har gett en kungörelse om ansökan om överföringen av ansvaret 30.9.2020. Överföringens resultatverkan är enligt nuvarande bedömning cirka 69 miljoner euro. Siffrorna i kalkylen är ytterst känsliga för förändringar i parametrarna och den slutliga resultatverkan klarnar vid tidpunkten för överföringen. Då överföringen genomförs redovisas resultatverkan som en minskning av OP Gruppens personalkostnader 31.12.2020. Överföringen har ingen inverkan på kapitaltäckningen.

OP Gruppens strategiska mål och prioriteringar

OP Gruppens centralinstituts förvaltningsråd fastställde uppdateringen av OP Gruppens strategi vid sitt sammanträde 13.8.2020. I strategin preciserades de viktigaste åtgärderna med vilka vi ska nå vår vision och prioriteringarna för 2021.

I OP Gruppens strategiprocess utformas, förnyas och genomförs strategin fortlöpande. Omvärlden och verksamhetsmodellen bedöms systematiskt för att det ska vara möjligt att vid behov göra nya strategiska val och genomföra dem.

Förvaltningsrådet fastställde OP Gruppens strategiska prioriteringar för 2021:

- den bästa kundupplevelsen
- mer nytta för ägarkunderna
- en utmärkt arbetstagarupplevelse
- intäkterna ska växa snabbare än kostnaderna
- bättre och effektivare verksamhet.

OP Gruppens strategiska prioriteringar för 2020 är:

- den bästa kundupplevelsen
- mer nytta för ägarkunderna
- en utmärkt arbetstagarupplevelse
- intäkterna ska växa snabbare än kostnaderna
- avkastning på utvecklingen.

De årligen preciserade strategiska prioriteringarna hjälper oss att nå den gemensamma visionen och styr all vår verksamhet. OP Gruppens vision är att vara Finlands ledande och attraktivaste finansgrupp.

Förvaltningsrådet vid OP Gruppens centralinstitut fastställde 30.10.2019 OP Gruppens långsiktiga strategiska mål. Målen gäller sedan 1.1.2020.

OP Gruppens strategiska mål	30.9.2020	31.12.2019	Mål 2025
Räntabilitet på eget kapital (ROE utan OP-bonus), %	6,0	7,1	8,0
CET1-kapitaltäckning, %	18,3	19,5	minst CET1-kapitalkrav + 4 %-enh.
Rekommendation på varumärkesplanet, NPS (Net Promoter Score, privat- och företagskunder)	22	26	30
Rating	AA-/Aa3	AA-/Aa3	minst på nivån AA-/Aa3

OP Andelslags styrelse beslöt 27.4.2020 att OP Gruppens mål för CET1-kapitaltäckningen är minst CET1-kapitalkravet plus fyra procentenheter. Beräknat enligt kapitalkravet vid slutet av september var CET1-målet 13,7 procent.

Hur gruppen främjar ägarkundernas och omvärldens framgång

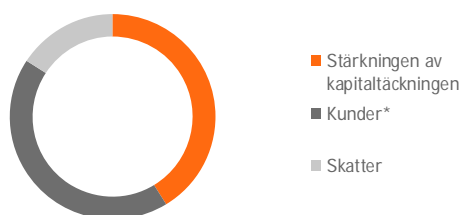
OP Gruppens grunduppgift är att främja ägarkundernas och omvärldens bestående ekonomiska framgång, trygghet och välfärd. OP:s verksamhet bygger på kooperativa värden, en stark kapitaltäckning, kunnig riskhantering och respekt för kunderna.

Gruppens värden är människonärhet, ansvarskänsla och framgång tillsammans.

Användningen av resultatet

Eftersom OP Gruppen är ett kooperativt företag har den inte som mål att maximera vinsten för ägarna, utan att så effektivt som möjligt producera de tjänster som ägarkunderna behöver. Gruppen använder den gemensamma framgången för ägarkundernas bästa i form av koncentreringsförmåner och andra ekonomiska förmåner samt för att upprätthålla och utveckla betjäningens förmågan.

Uppskattning av hur OP Gruppens rörelseresultat för rapportperioden används då det fastställts efter räkenskapsperiodens slut:

*) Kunder = OP-bonus, rabatter och räntor på ägarkundernas placeringar

OP Gruppen behöver en stark kapitaltäckning såväl för att framgångsrikt genomföra sin grunduppgift som för att uppfylla de ökande myndighetskraven. För att stärka kapitaltäckningen måste gruppen vara effektiv och ha resultatkapacitet också i fortsättningen. Förutom den andel som återbetalas till ägarkunderna används en betydande del av rörelseresultatet för att stärka OP Gruppens kapitaltäckning.

I enlighet med grundprincipen för kooperativa företag ska nyttan fördelas i proportion till hur mycket varje medlem anlitar andelslagets tjänster. Förmånshelheten består av OP-bonus som samlas för ärenden i proportion till mängden ärenden samt av förmåner och rabatter på banktjänster, försäkringar samt tjänster för sparande och placering. Ägarkunderna kan också placera i sin andelsbank via Avkastningsandelar. På Avkastningsandelarna betalas en årlig ränta som utgör bankernas vinstutdelning.

Mätt enligt de skatter som OP Gruppen betalar för resultatet är den en av de största skattebetalarna i Finland. I egenskap av betydande skattebetalare främjar OP hela Finlands framgång.

Kundrelationer och kundförmåner

Antalet ägarkunder i OP Gruppen uppgick vid slutet av rapportperioden till 2,0 miljoner (2,0).

Vid slutet av september uppgick antalet bankkunder till 3,6 miljoner (3,6). Hushållsbanken hade vid slutet av september 3,3 miljoner kunder (3,3) och Företagsbanken 0,3 miljoner kunder (0,3).

Antalet gemensamma kunder inom bank- och försäkringsrörelse var vid slutet av september 1,3 miljoner (1,2).

Vid slutet av september uppgick andelsbankernas ägarkunders placeringar i andelsbankernas Avkastningsandelar och medlemsandelar till totalt 3,1 miljarder euro (3,2).

Andelsbankernas ägarkunder samlar OP-bonus för sina bank-, försäkrings- och kapitalförvaltningsärenden. Värdet av den nya bonus som samlats i januari–september var totalt 194 miljoner euro (191). Under motsvarande period i fjol användes bonus för bank- och kapitalförvaltningstjänster för totalt 90 miljoner euro (88) samt för försäkringspremier för skadeförsäkringsprodukter för 98 miljoner euro (95).

Ägarkundernas nytta av det rabatterade priset på paketet med dagliga hushållsbanktjänster uppgick till 20 miljoner euro (26) under rapportperioden. Jämförelseperiodens rabatt har justerats så att den motsvarar den nuvarande redovisningen. Ägarkunderna beviljades 51 miljoner euro (52) i koncentreringsrabatter på skadeförsäkringar. Dessutom köpte, sålde och bytte ägarkunderna andelar i de flesta fonder utan separata kostnader. Förmånens värde var 5 miljoner euro (4).

Ovan nämnda OP-bonus och kundförmåner uppgick totalt till 270 miljoner euro (273), dvs. 33,9 procent (28,8) av OP Gruppens resultat före skatt och beviljade förmåner.

Den ränta som ackumulerats på Avkastningsandelarna under rapportperioden uppskattas till sammanlagt 71 miljoner euro (72). Avkastningsmålet för Avkastningsandelarna för 2020 är en ränta på 3,25 procent (3,25).

Företagsansvar

Ansvarskänslan är en fast del av OP Gruppens affärsrörelse och strategi. OP Gruppens mål är att vara en föregångare inom företagsansvaret i branschen. OP Gruppens samhällsansvarsprogram baserar sig på fyra teman: vi stärker finländarnas ekonomiska kunskaper, vi främjar en hållbar ekonomi, vi stöder den lokala livskraften och samhörigheten och vi använder vårt kunskapskapital på ett ansvarsfullt sätt.

OP har förbundit sig till att iaktta de tio principerna om mänskliga rättigheter, rättigheter i arbetslivet, miljöprinciper och antikorrupcion i enlighet med FN:s Global Compact-initiativ. OP har sedan 2009 förbundit sig att iaktta FN:s principer för ansvarsfull placering. OP Gruppen undertecknade i september 2019 som grundande medlem principerna för ansvarsfull bankverksamhet enligt FN:s miljöprogram Finance Initiative (UNEP FI).

För att främja mångfalden är OP Gruppens mål att det ska finnas minst 40 procent av vardera könet i bestämda chefsuppdrag. Vid slutet av september var kvinnornas andel 27 procent (26).

Viktiga händelser i juli–september

I juli arrangerade OP redan för fjärde gången tillsammans med Hope rf insamlingen En ryggsäck på varje rygg i andelsbankerna och Pohjola Sjukhusen i hela Finland.

I år samlades över 3 800 skolväskor in åt barn i mindre bemedlade familjer.

Flerkanalstjänster

OP Gruppens servicenät består av flera kanaler: kontors-, nät-, mobil- och telefontjänster. OP-mobilens är huvudkanal för kundernas dagliga ärenden och har över 1,1 miljoner aktiva användare. Personlig kundbetjäning erbjuds på kontor och digitalt. Gruppens mål är att erbjuda branschens bästa kundupplevelse i flera kanaler genom fortlöpande och betydelsefulla möten i alla kanaler.

I den undantagssituation som beror på coronaviruset har OP Gruppen koncentrerat största delen av sina tjänster till de digitala kanalerna. I mars öppnade OP en separat telefontjänst för personer som behöver särskilt stöd och för deras närmaste. Undantagssituationen har påskyndat övergången till de digitala kanalerna framför allt bland äldre personer.

Mobil- och nättjänster, mn inloggningar	1–9/2020	1–9/2019	Förändring, %
OP-mobilens	295,7	220,5	34,1 %
OP-företagsmobilen	10,9	7,2	51,1 %
Pivo	33,2	39,1	-15,1 %
Op.fi	54,1	79,1	-31,7 %
	30.9.2020	31.12.2019	Förändring, %
Siirto-betalning, registrerade kunder (OP)	854 936	666 321	28,3 %

Användningen av identifieringssättet Mobilnyckeln utvidgades i januari till tjänsten op.fi och i mars till nätbetalningar och andra nättjänster, till exempel MinSkatt och FPA. Mobilnyckeln hade i september över 1,1 miljoner aktiva användare, och den används redan vid 80 procent av alla identifieringstransaktioner.

Siirto-mobilbetalningarna har fungerat mellan alla banker sedan april. I juni överskred antalet registrerade användare en miljon. OP och Nordea fortsätter att utveckla Siirto-systemet i samarbete. Av OP:s appar är Siirto-betalningarna möjliga både i OP-mobilens och Pivo.

OP öppnade i juni OP Multibanktjänsten som är en ny tjänst där uppgifterna för konton i olika banker syns i samma kanal. OP:s kunder kan börja använda tjänsten i nättjänsten op.fi och i OP-mobilens.

OP lanserade i september den nya tjänsten OP Företagsekonomi, som ersätter företagskundernas gamla Kassahanteringstjänst. OP Företagsekonomi är en digital företagstjänst för övergripande uppföljning av ekonomin, kassahanteringen och betalningarna.

OP Gruppens kontorsnät består av 344 kontor (352) runt om i Finland. Det egna kontorsnätet stöds dessutom av ett omfattande nätverk av ombud och partner som är särskilt viktigt vid försäljningen av skadeförsäkringar.

OP Gruppen har stor närvaro i de vanligaste sociala medierna, där den har sammanlagt cirka 560 000 följare (480 000). Utöver OP Gruppens konton i sociala medier på rikspanet har många andelsbanker egna Facebook-sidor, där de delar publikationer som är avsedda för lokala kunder.

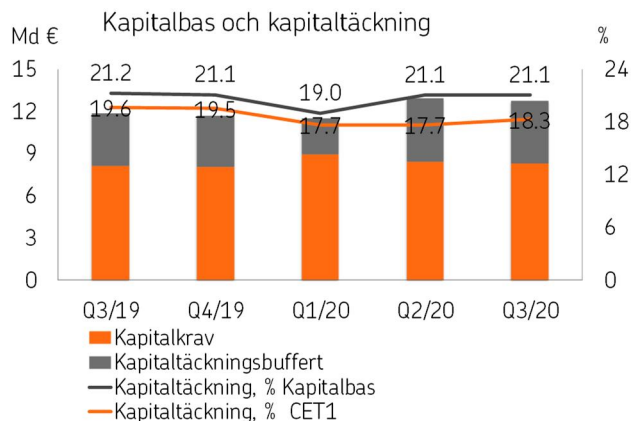
Kapitaltäckning

Kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

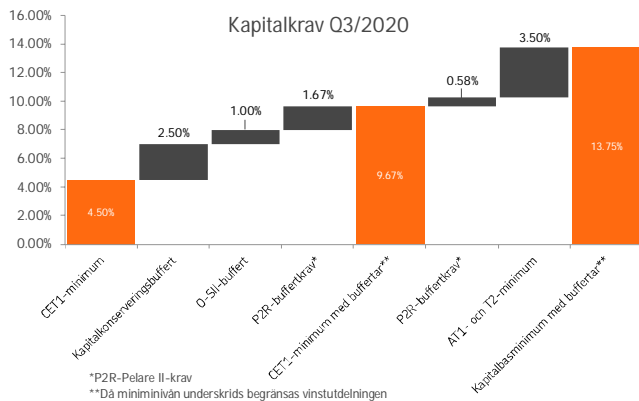
OP Gruppens kapitalbas uträknad enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (konglomeratlagen) överskred lagens minimibelopp med 4,0 miljarder euro (3,2). Kapitalkravet för Bankrörelsen sjönk till 13,8 procent (14,5) beräknat på de riskvägda posterna. Lån som räknas till supplementärkapitalet (T2) emitterades för 1,3 miljarder euro under det andra kvartalet och återinlöstes för 0,4 miljarder euro under det tredje kvartalet. Gruppens kapitalbas i förhållande till minimikapitalbaskravet var 145 procent (138) Till följd av bankrörelsens buffertkrav och försäkringsbolagens solvenskrav beskriver minimigränsen för kapitaltäckningen enligt konglomeratlagen, 100 procent, den nivå inom vilken konglomeratet kan verka utan myndighetsåligganden på grund av underskridning av buffertar.

Kapitaltäckning för kreditinstitut

OP Gruppens CET1-kapitaltäckning var 18,3 procent (19,5). Nedgången i relationstalet påverkades av att utlåningen ökade och av att riskvikterna höjdes till följd av den nya definitionen av fallissemang.

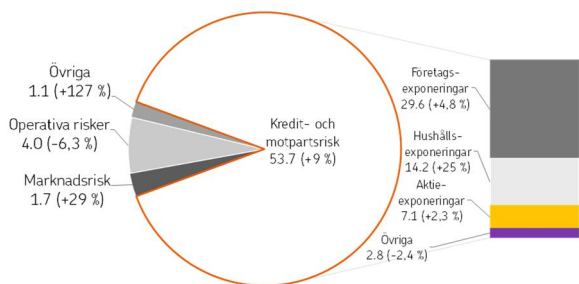
Kapitaltäckningen i OP Gruppens kreditinstitutsverksamhet är stark i förhållande till den lagstadgade kapitaltäckningen och de kapitalkrav som ställs av myndigheterna. Den lagstadgade minimigränsen är 8 procent för kapitalrelationen och 4,5 procent för CET1-kapitaltäckningen. Kapitalkonserveringsbufferten på 2,5 procent enligt kreditinstitutslagen, O-SII-buffertkravet på 1 procent och ECB:s P2R-krav höjer i praktiken den lägsta gränsen till 13,8 procent för kapitalrelationen och till 9,7 procent för CET1-kapitaltäckningen.

Kärnprimärkapitalet i OP Gruppens kreditinstitutsverksamhet var 11,1 miljarder euro (10,8). Bankrörelsens resultat hade en positiv effekt på kärnprimärkapitalet. Beloppet av avkastningsandelarna i kärnprimärkapitalet var 2,9 miljarder euro (2,9).

Det totala riskvägda exponeringsbeloppet uppgick till 60,5 miljarder euro (55,5), vilket är 9 procent större än vid slutet av 2019. Den lägsta gränsen för riskvikterna för hushållsexponeringar som ECB fastställt sjönk till 0,4 miljarder euro. I samband med att den nya definitionen av fallissemang började tillämpas ökade de genomsnittliga riskvikterna för hushålls- och företagsexponeringar till följd av de riskviktskoefficienter som ECB fastställt. Utlåningen ökade i synnerhet bland företagsexponeringarna. Som en förberedelse inför effekten av coronan gjordes en extra ökning på 0,8 miljarder euro i de riskvägda posterna.

Totalt riskvägda exponeringsbelopp 30.9.2020
 60,5 md €
 (förändring från årets början 9,0 %)

Finans- och försäkringkonglomeratets interna investeringar i försäkringsföretag behandlas i enlighet med ECB:s tillstånd som riskvägda poster. I aktieexponeringarna ingår 6,8 miljarder euro (6,4) i riskvägda poster för gruppens interna innehav i försäkringsföretag. I samband med att den nya definitionen av fallissemang började tillämpas ökade riskvikterna för investeringar i försäkringsföretag till följd av de riskviktskoefficienter som ECB fastställt.

Finansinspektionen fattar ett makrotillsynsbeslut kvartalsvis. Finansinspektionen beslöt i september 2020 att tills vidare inte ställa något konkracykliskt buffertkrav för bankerna. I september beslöt Finansinspektionen att den i samband med coronakrisen sänker OP Gruppens O-SII-buffertkrav till 1 procent och systemriskbufferten till 0 procent. De sänkta buffertkraven

trädde i kraft i början av det andra kvartalet. Den lägsta gränsen för riskvikten för bolån på 15 procent gäller till slutet av 2020. Till följd av att riskvikterna för bostadskrediter ökat, har Finansinspektionens lägsta gräns för riskvikten ingen inverkan på kapitaltäckningen.

I de kommande EU-bestämmelserna ingår ett krav som beskriver skuldsättningsgraden, dvs. bruttosoliditetsgraden (Leverage Ratio). Bruttosoliditetsgraden för OP Gruppens bankrörelse är enligt nuvarande tolkningar uppskattningsvis 7,7 procent (8,3) enligt siffrorna vid slutet av rapportperioden. Enligt utkastet till bestämmelserna är miniminivån 3 procent.

Enligt OP Gruppens bedömning är de mest betydande öppna förändringarna i reglerings- och tillsynsmiljön som påverkar kapitaltäckningen för kreditinstitut följande: eventuella skyldigheter som ställs av tillsynsmyndigheter på grund av ECB:s granskning (TRIM, Targeted Review of Internal Models) av OP:s interna modeller samt de ändringar som uppdateringen av EU:s tillsynsförordning (CRR2) medför. ECB:s granskning av interna modeller för företagsexponeringar beräknas försvaga CET1-kapitaltäckningen med cirka 0,8 procentenheter. En precisering av effekterna väntas under 2020. CRR2-ändringarna beräknas försvaga CET1-kapitaltäckningen med cirka 0,5 procentenheter under 2021.

OP Gruppen har inlett en dialog med ECB om att omvärdera den omfattning i vilken de interna modellerna (IRBA, Internal Ratings-Based Approach) ska tillämpas. Enligt nuvarande bedömning skulle en ändring av omfattningen av IRBA försvaga CET1-kapitaltäckningen med cirka 1,1 procentenheter under 2020. Den slutliga effekten och tidtabellen preciseras i och med diskussioner med tillsynsmyndigheten och tillståndsprocessen i anknytning till ändringen av omfattningen av IRBA.

OP-sammanslutningens kapitaltäckningsrapport för det tredje kvartalet 2020 offentliggörs vecka 44.

Försäkring

Skadeförsäkringsbolagets solvens låg på en god nivå, och livförsäkringsbolagets solvens var stark. Kapitalbasen ökade till följd av placeringarnas värdestegring. Å andra sidan ökade sänkningen av diskonteringsräntan försäkringsskulden och bidrog till att minska kapitalbasen.

	Skadeförsäkring		Livförsäkring	
	30.9. 2020	31.12. 2019	30.9. 2020	31.12. 2019
Kapitalbas, mn €* [*]	1 067	1 008	1 385	1 423
Kapitalkrav, mn €* [*]	731	699	678	687
Solvensprocent* [*]	146	144	204	207
Solvensprocent (utan beaktande av övergångsbestämmelse)	146	144	169	170

*med beaktande av övergångsbestämmelser

ECB:s tillsyn

OP Gruppen omfattas av Europeiska centralbankens (ECB) tillsyn. OP Gruppen underrättades 2.2.2017 om att ECB beslutat att fastställa ett riskviktsgolvet för OP Gruppens hushållsexponeringar.

ECB:s relevanta lägsta gräns för riskvikter för hushållsexponeringar är 32,7 procent för andra exponeringar än privatkunders exponeringar med säkerhet i fastighet.

OP Gruppen fick 25.4.2019 som en del av granskningen av interna modeller (TRIM) ECB:s beslut om ökning av riskvikterna för hushållsexponeringar med säkerhet i fastighet. Ökningarna gäller tills vidare, tills kvalitetskraven i beslutet har uppfyllts.

OP Gruppen fick 19.2.2020 ett beslut av ECB om ändring av definitionen av fallissemang, där riskviktskoefficienter fastställdes för företags- och hushållsexponeringarna. Riskviktskoefficienterna gäller tills kvalitetskraven i beslutet har uppfyllts.

ECB har för OP Gruppen ställt ett buffertkrav som baserar sig på tillsynsmyndighetens bedömning (SREP). ECB:s buffertkrav (P2R) är 2,25 procent (2,0) från och med 1.1.2020.

Skulder i enlighet med lagen om resolution

Enligt bestämmelserna om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag har resolutionsmyndigheten rätt att på ett sätt som påverkar placerarens ställning ingripa i villkoren för placeringsprodukter som banken emitterat.

Resolutionsmyndighet för OP Gruppen är EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board, SRB) i Bryssel. Kravet på OP Gruppens kapitalbas och nedskrivningsbara skulder (MREL) har fastställts till 12 procent av skulderna och kapitalbasen totalt, dvs. cirka 27 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet vid slutet av 2018. OP Gruppens mål är att täcka MREL-kravet med kapitalbasen och övriga efterställda skulder. OP Gruppen har preciserat beräkningen av MREL-relationstalet, och vid slutet av rapportperioden uppskattades MREL-relationstalet vara 38 procent. SRB har fastställt OP Gruppens resolutionsstrategi, enligt vilken resolutionsåtgärderna riktas till OP Företagsbanken som är Single Point of Entry.

Riskposition

OP Gruppens strategi baserar sig på en måttfull risktagning, stark kapitaltäckning och ansvarsfull verksamhet. OP Gruppen hade vid början av 2020 en god riskhanteringsförmåga eftersom kapitaltäckningen, kapitalbuffertarna och likviditeten var tillräckliga.

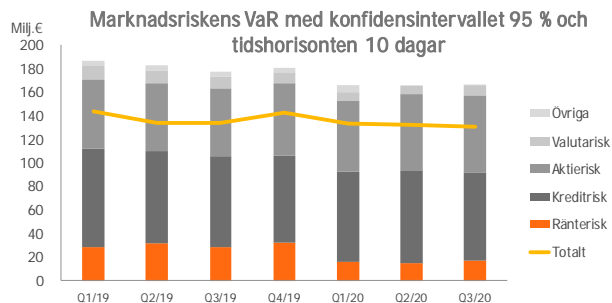
Coronapandemin spred sig snabbt i början av 2020 och påverkade samhällen globalt, vilket återspeglade sig i den ekonomiska utvecklingen och finanssektorns verksamhetsförutsättningar också i Finland. OP Gruppens affärsrörelse täcker omfattande de olika delområdena inom finanssektorn och därför kan coronapandemins direkta och indirekta effekter på OP Gruppens affärsrörelse vara många och kan om de realiserar försvaga kapitaliseringen och störa kontinuiteten i de dagliga funktionerna.

Coronapandemin påverkar OP Gruppen på tre olika sätt. Kundernas ekonomi påverkar OP Gruppens kontomedel samt kreditrisk- och försäkringsriskposition. I och med krisen har insättningarna ökat. Kundernas skuldbetalningsförmåga har försämrats till följd av coronapandemin. De anställdas hälsotillstånd och behov att skydda sig mot pandemin skulle i extremfall kunna äventyra kontinuiteten i de operativa affärsrörelseprocesserna. De åtgärder som vidtagits för att

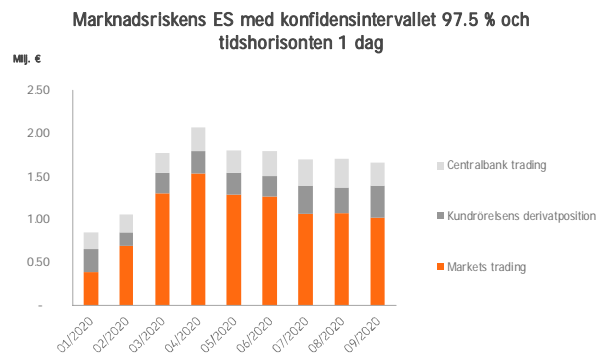
trygga kontinuiteten i OP Gruppens operativa verksamhet har tryggt en störningsfri verksamhet. Tillgången på finansiering till marknadsvillkor kan påverkas av vilken åsikt placerarna på den internationella finansmarknaden har om marknaden och om OP Gruppen. Den starka likviditeten har kunnat bibehållas och transaktionerna i anslutning till den långfristiga upplåningen har genomförts framgångsrikt på marknaden. På det hela taget är gruppens likviditet och kapital tillräckliga för att trygga kontinuiteten i verksamheten.

OP Gruppens finansieringsposition och likviditet är goda. Coronakrisen har också allmänt återspeglat sig i priset och tillgången på bankernas marknadsupplåning. Under rapportperioden emitterade OP Gruppen långfristiga obligationslån för totalt 6,6 miljarder euro (2,5). Inlåningens andel av kreditstocken har hållits stabil under rapportperioden.

Marknadsrisken för OP Gruppens långfristiga placeringar var fortfarande måttfull. Inga betydande ändringar gjordes i tillgångsslagsfördelningen under rapportperioden. Nyckeltalet VaR, som mäter OP Gruppens marknadsrisk, var 131 miljoner euro (143) vid slutet av rapportperioden. I VaR ingår försäkringsföretagens totala omslutning, likviditetsreserven och bankrörelsens långfristiga placeringar i obligationslån. Försäkringsbolagens totala omslutning omfattar placeringarna, försäkringsskulden och säkringsinstrumenten för ränterisken i försäkringsskulden. Siffrorna för 2020 omfattar inte längre Markets-funktionens risk eller den interna bankens ränteriskposition.

Marknadsrisken hos OP Företagsbankens Markets-funktion och marknadsrisken i den ränterisksäkring som överförts från OP-Bostadslånebanken till OP Företagsbanken har hållits stabil under det tredje kvartalet. Marknadsriskerna mäts med Expected Shortfall (ES)-mätare med ett konfidensintervall på 97,5 % och en löptid på 1 dag.

De operativa riskerna uppskattas i enlighet med målet vara moderata. De realiserade operativa riskerna medförde under

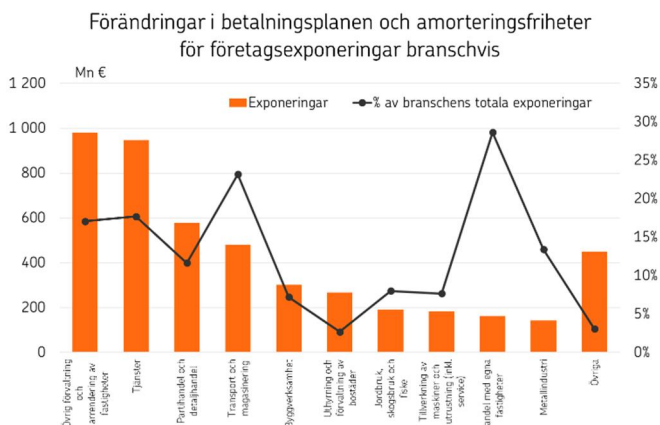
rapportperioden bruttoförluster på 6 miljoner euro (12). Med tanke på de operativa riskerna var effekterna av coronapandemin på OP Gruppen under rapportperioden lindriga och riktades huvudsakligen till andelsbankerna.

Hushållsbank och Företagsbank

Bankrörelsens centrala risker är de kreditriskerna som uppstår i kundrörelsen samt marknadsriskerna.

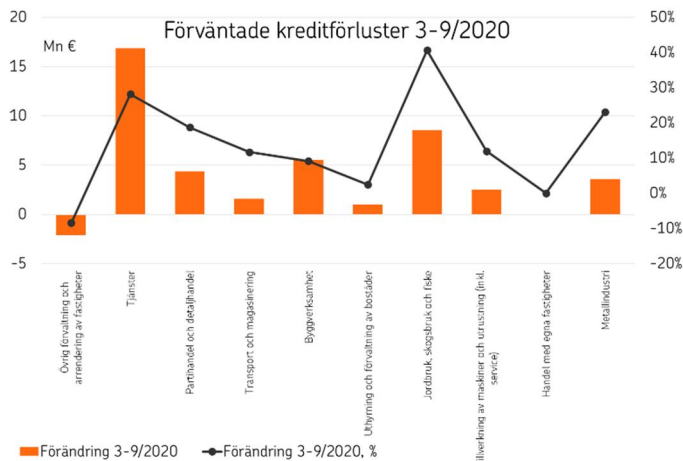
Coronapandemin har hittills inte väsentligt försvagat bankrörelsens kreditriskposition, men det finns fortfarande risk för en negativ utveckling.

De amorteringsfriheter för krediter och ändringar i betalningsplanen som OP Gruppen beviljat främst på grund av coronakrisen gällde i slutet av september exponeringar mot kunder för cirka 12,3 miljarder euro av vilka 61,9 procent gällde exponeringar mot privatkunder. Av de amorteringsfriheter som beviljades privatkunder hörde 69,2 procent till de sex bästa kreditklasserna i OP Gruppens kreditklassificeringssystem med 16 steg för privatkunder, medan 4,7 procent hörde till de tre sämsta klasserna. Av de företagsexponeringar för vilka beviljats ändringar i betalningsplanen eller amorteringsfrihet, hörde 25,9 procent till de sju bästa kreditklasserna i OP Gruppens kreditklassificeringssystem med 20 steg för företagsskunder, medan 5,8 procent hörde till de tre sämsta kreditklasserna.

Bilden visar den branschvisa fördelningen i slutet av september av företagsexponeringar som beviljats ändringar i betalningsplanen och amorteringsfrihet huvudsakligen till följd av coronakrisen.

Av amorteringsfriheterna och ändringarna i betalningsplanerna för företagsexponeringar hörde 20,9 procent till branschen förvaltning av fastigheter, 20,2 procent till tjänster (bl.a. hotell, restauranger och turism) och 12,4 procent till branschen handel.

Bilden visar den branschvisa förändringen av de förväntade kreditförlusterna huvudsakligen till följd av coronakrisen i mars–september.

I mars–september bokfördes de mest betydande förväntade kreditförlusterna för exponeringar mot företag inom tjänster, jordbruk, skogsbruk och fiske samt byggande.

Fördelningen av de förväntade kreditförlusterna per bransch presenteras i OP-sammanslutningens kapitaltäckningsrapport 30.9.2020.

Exponeringar med anstånd och nödlidande fordringar

	Presterande exponeringar med anstånd (brutto)		Nödlidande fordringar (brutto)		Problemfordringar (brutto)		Förlustreserv		Problemfordringar (netto)	
	30.9.2020	31.12.2019	30.9.2020	31.12.2019	30.9.2020	31.12.2019	30.9.2020	31.12.2019	30.9.2020	31.12.2019
Över 90 dagar förfallna fordringar, md €			0,68	0,64	0,68	0,64	0,24	0,25	0,44	0,39
Förmodas inte bli betalda, md €			0,76	0,51	0,76	0,51	0,18	0,15	0,58	0,36
Exponeringar med anstånd, md €	2,89	2,03	0,73	0,34	3,62	2,38	0,12	0,05	3,50	2,33
Totalt, md €	2,89	2,03	2,16	1,48	5,05	3,52	0,53	0,45	4,52	3,07

OP Gruppen började i mars 2020 tillämpa en ny definition av fallissemang, vilket ökade antalet fallerade avtal. Under coronakrisen ansökte kunderna aktivt om amorteringsfrihet och ändringar i betalningsplaner för krediter, och under rapportperioden ökade antalet exponeringar med anstånd.

Nyckeltal	OP Gruppen		Hushållsbank		Företagsbank	
	30.9.2020	31.12.2019	30.9.2020	31.12.2019	30.9.2020	31.12.2019
Problemfordringar av kredit- och garantistocken, %	4,6	3,2	5,8	4,1	1,7	0,9
Nödlidande fordringar av kredit- och garantistocken, %	1,7	1,1	2,0	1,3	1,0	0,5
Presterande exponeringar med anstånd av kredit- och garantistocken, %	3,0	2,1	3,8	2,8	0,7	0,4
Presterande exponeringar med anstånd av problemfordringarna, %	63,6	66,2	66,2	68,3	39,8	42,1
Förlustreserv (fordringar på kunder) av problemfordringarna, %	12,8	15,7	8,0	8,6	41,8	59,3

De förväntade kreditförlusterna har dragits av från presterande exponeringar med anstånd. Jämförelsetalen har justerats.

Inte en enda exponering mot en kund överskred tio procent av kapitalbasen efter förlustreserver och annan kreditriskreducering.

Ränterisken för segmentet Hushållsbanks finansiella balansräkning mätt med effekten av en räntesänkning på en procentenhet på räntenettet under 12 månader var vid slutet av september -57 miljoner euro (-24). Ränteintäktsrisken beräknas för en tidsperiod på ett år genom att dividera summan av ränteintäktsrisken för de tre följande åren med tre.

OP Gruppen förvaltade vid slutet av september insättningar som omfattas av insättningsgarantin för ett totalbelopp på 40,8 miljarder euro (38,0). Ur insättningsgarantifonden ersätts högst 100 000 euro till varje kund i OP Gruppen.

Försäkring

Skadeförsäkring

Skadeförsäkringens centrala risker är de försäkringstekniska riskerna i anslutning till skadeutvecklingen, marknadsriskerna för de placeringar som utgör täckning för försäkringsskulden, en oväntad förlängning av de förväntade livslängden för förmånstagare till försäkringsskulden för pensioner, nivån på den ränta som använts för att värdera försäkringsskulden samt

differensen mellan försäkringsskuldens diskonteringsränta och marknadsräntorna.

En ökning i den förväntade livslängden med ett år skulle öka försäkringsskulden för pensioner med 47 miljoner euro (48). En sänkning av den räntenivån som används vid värderingen av försäkringsskulden med 0,1 procentenheter skulle öka försäkringsskulden med 28 miljoner euro (26).

Det har inte skett några betydande förändringar i skadeförsäkringens försäkringstekniska risker under rapportperioden. Den viktigaste marknadsrisken i skadeförsäkringen är den förhöjande effekt som en nedgång i marknadsräntorna har på försäkringsskuldens värde och kapitalkravet. För att dämpa den resultatfluktuation som beror på förändringarna i räntorna som används vid värderingen av försäkringsskulden används derivatinstrument.

Marknadsrisken för placeringarna var fortfarande måttfull. I fördelningen per tillgångsslag har vikten av de olikvida placeringarna ökat något, dessutom ökade förändringarna i obligationslåneporföljen och priset på aktier risknivån. Nyckeltalet VaR, som mäter risken, var 63 miljoner euro (54) vid slutet av rapportperioden. Försäkringsskuldens ränterisk har skyddats med räntederivat.

Livförsäkring

De centralaste riskerna i livförsäkringen är marknadsriskerna i livförsäkringens placeringstillgångar, räntan som tillämpats vid värderingen av försäkringsskulden, den snabbare ökningen i de försäkrades förväntade livslängd än beräknat samt annullations- och återköpsrisker som beror på förändringar i kundbeteendet.

En ökning i den förväntade livslängden med ett år skulle öka försäkringsskulden med 27 miljoner euro (26). En sänkning av den räntenivå som används vid värderingen av försäkringsskulden med 0,1 procentenheter skulle öka försäkringsskulden med 30 miljoner euro (31).

Det finns en buffert för placeringsriskerna och riskerna i anslutning till förändringen i kundbeteendet i de separata försäkringsbestånd som överförs från Suomi-bolaget. Bufferten räcker till för att täcka en betydande negativ avkastning på placeringstillgångarna i de separata bestånden varefter OP Gruppen bär riskerna för bestånden. Buffertarna uppgick till totalt 286 miljoner euro (327) vid slutet av rapportperioden.

Marknadsrisken för placeringarna var fortfarande måttfull. Inga betydande ändringar gjordes i tillgångsslagsfördelningen under rapportperioden. Förändringarna i obligationslåneportföljen ökade risknivån moderat. Nyckeltalet VaR, som mäter risken, var 61 miljoner euro (58) vid slutet av rapportperioden. Försäkringsskuldens ränterisk har skyddats med räntederivat.

Övrig rörelse

De centrala riskerna inom Övrig rörelse är likviditetsreservens kredit- och marknadsrisker samt likviditetsriskerna. Den väsentligaste marknadsriskfaktorn är hur förändringar i kreditriskmarginalerna påverkar värdet av skuldebrev i likviditetsreserven.

Marknadsrisken för skuldebrev i likviditetsreserven (VaR 95 %) förblev stabil under rapportperioden. Inga betydande förändringar skedde i tillgångsslagsfördelningen.

OP Gruppen tryggar sin likviditet med en likviditetsreserv som i huvudsak består av tillgodohavanden på centralbanker och fordringar som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Likviditetsreserven räcker till för att täcka finansieringsbehovet på kort sikt för det kända och uppskattade kassaflödet samt för likviditetsstressscenariot.

OP Gruppens likviditet och tillräckligheten hos likviditetsreserven följs upp bland annat med ett LCR-relationstal som mäter likviditetstäckningskravet. Enligt bestämmelserna ska LCR-relationstalet vara minst 100 procent. OP Gruppens LCR-relationstal var 203 procent (141) vid rapportperiodens slut.

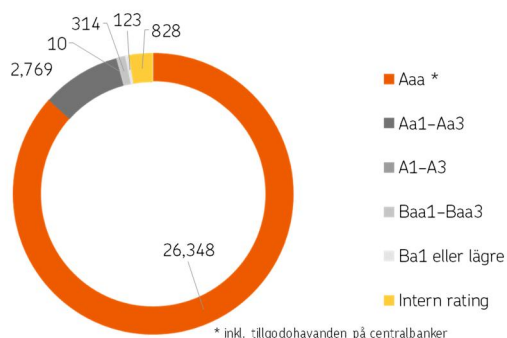
Tillräckligheten hos OP Gruppens långfristiga finansiering följs upp bland annat med NSFR-relationstalet som mäter den strukturella finansieringsrisken. Bestämmelserna ställer ännu inte något minimikrav för NSFR-relationstalet. OP Gruppens NSFR-relationstal var 120 procent (112) vid slutet av augusti.

Likviditetsreserv

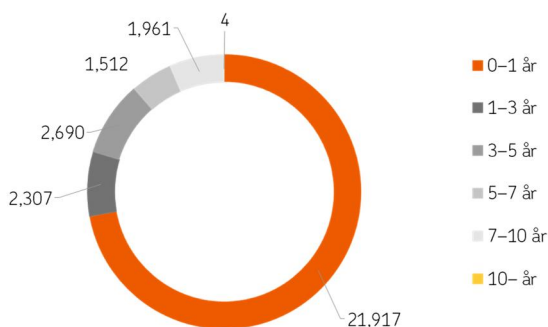
Md €	30.9.2020	31.12.2019	Förändring, %
Tillgodohavanden på centralbanker	21,1	11,9	77,0
Skuldebrev som godtas som säkerhet	8,2	11,1	-26,6
Företagskrediter som godtas som säkerhet	-	0,0	-
Totalt	29,2	23,0	26,9
Fordringar som inte godtas som säkerhet	1,4	2,0	-41,4
Likviditetsreserven till marknadsvärde	30,4	25,0	21,5
Värderingsavdrag (Haircut)	-0,5	-0,8	-38,5
Likviditetsreserven till säkerhetsvärde	29,9	24,2	23,6

Likviditetsreserven omfattar skuldebrev emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating samt värdepapperiserade fordringar.

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt rating 30.9.2020, mn €

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt maturitet 30.9.2020, mn €

Rating

30.9.2020

Ratinginstitut	Kortfristig upplåning	Utsikter	Långfristig upplåning	Utsikter
Standard & Poor's	A-1+	-	AA-	Negativa
Moody's	P-1	Stabila	Aa3	Stabila

OP Företagsbanken Abp har ratingar från Standard & Poor's Global Ratings Europe Limited och Moody's Investors Service (Nordics) AB. Vid bedömningen av OP Företagsbankens rating beaktar ratinginstituten hela OP Gruppens finansiella ställning.

Standard & Poor's ändrade 19.5.2020 utsikterna för OP Företagsbanken Abp:s långfristiga rating från stabila till negativa då BICRA-trenden (Banking Industry Country Risk Assessment) som beskriver läget för banksystemet i Finland ändrats från stabil till negativ.

OP Företagsbanken Abp:s andra ratingar ändrades inte under rapportperioden.

Segmentens resultat

OP Gruppens rörelsesegment är Hushållsbank (Bankrörelse för privatkunder och sme-företag), Företagsbank (Bankrörelse för företag och institutioner) och Försäkring (Försäkringsrörelse). Den rörelse som inte hör till rörelsesegmenten presenteras i segmentet Övrig rörelse. Rapporteringen per rörelsesegment följer principerna för upprättandet av OP Gruppens bokslut.

Hushållsbank

- Resultatet före skatt var 100 miljoner euro (193). Nedskrivningarna av fordringar på 118 miljoner euro var 93 miljoner euro större än under jämförelseperioden. Nedskrivningarna ökade främst till följd av att den nya definitionen av fallissemang började tillämpas samt av coronapandemins effekter.
- Intäkterna minskade med 0,3 procent till 1 232 miljoner euro. Räntenettet ökade med 0,5 procent till 694 miljoner euro och provisionsnettot minskade med 2,5 procent till 517 miljoner euro.
- Kostnaderna minskade med 0,9 procent till 852 miljoner euro. Personalkostnaderna minskade med 2,3 procent. Avskrivningarna och nedskrivningarna ökade med 14,3 procent främst till följd av kortförnyelsen.
- Utlåningen ökade på ett år med 2,6 procent och inlåningen med 8,5 procent.
- Nedskrivningarna av fordringar var 118 miljoner euro (25). De nödlidande fordringarna uppgick till 2,0 procent (1,3) av kredit- och garantistocken.
- De mest betydande utvecklingsåtgärder riktades till effektiviseringen av IT-systemomvärlden, till fortsättningen av kortförnyelsen samt till att förbättra kundupplevelsen och kundprocesserna.

Nyckeltal

Mn €	1–9/2020	1–9/2019	Förändring, %	1–12/2019
Räntenetto	694	691	0,5	922
Provisionsnetto	517	530	-2,5	708
Nettointäkter från placeringsverksamhet	1	-16	-	-17
Övriga intäkter	21	32	-33,7	43
Intäkter totalt	1 232	1 237	-0,3	1 657
Personalkostnader	309	316	-2,3	426
Avskrivningar och nedskrivningar	39	34	14,3	55
Övriga rörelsekostnader	504	509	-0,9	692
Kostnader totalt	852	859	-0,9	1 172
Nedskrivningar av fordringar	-118	-25	-	-36
OP-bonus till ägarkunder	-162	-160	-	-214
Resultat före skatt	100	193	-47,9	235
Kostnads-intäktsrelation, %	69,1	69,5	-0,4*	70,7
Nödlidande fordringar av kredit- och garantistocken, %	2,0	1,3	0,7*	1,3
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	0,22	0,05	0,17*	0,05
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,13	0,26	-0,14*	0,24
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	0,33	0,48	-0,15*	0,45
Mn €				
Uttagna bolån	5 355	5 849	-8,4	7 799
Uttagna företagskrediter	1 762	2 033	-13,3	2 729
Förmedlade bostads- och fastighetsaffärer, st.	8 714	9 057	-3,8	12 139
Md €	30.9.2020	30.9.2019	Förändring, %	31.12.2019
Utlåning				
Bolån	39,8	39,4	0,9	39,6
Krediter till företag	8,2	7,9	3,3	8,1
Bostadssammanslutningar och övriga krediter	21,4	20,3	5,5	20,4
Utlåning totalt	69,3	67,6	2,6	68,1
Garantier	0,9	0,7	23,7	0,8
Inlåning				
Daglig- och betalningsrörelseinsättningar	38,9	34,9	11,6	35,4
Placeringsinsättningar	19,4	18,9	2,7	19,0
Inlåning totalt	58,3	53,8	8,5	54,4

*Förändring i relationstalet

OP Gruppens segment Hushållsbank består av bankrörelse och kapitalförvaltning för privatkunder och sme-företag i andelsbankerna och centralinstitutskoncernen.

Utlåningen ökade på ett år med 2,6 procent till 69,3 miljarder euro. Under rapportperioden togs nya bolån ut för 8,4 procent mindre än under jämförelseperioden. Bolänestocken ökade på ett år med 0,9 procent till 39,8 miljarder euro. Utlåningen till företag ökade på ett år med 3,3 procent till 8,2 miljarder euro.

Till ökningen i kreditstocken bidrog förutom efterfrågan på nya lån även amorteringsfria perioder som beviljats. I slutet av mars tiofaldigades ansökningarna om amorteringsfrihet för krediter temporärt. Hushållen och sme-företagen erbjöds möjlighet till amorteringsfrihet utan extra avgift, om coronapandemin hade påverkat kundernas kreditbetalningsförmåga. På sommaren återgick antalet ansökningar om amorteringsfrihet till samma nivå som före pandemin.

Kundernas intresse för att skydda bolån och krediter till bostadssammanslutningar fortsatte. Av privatkundernas bolån var 26,7 procent (24,5) ränteskyddade vid slutet av rapportperioden.

Inlåningen ökade på ett år med 8,5 procent till 58,3 miljarder euro. Tillväxten bestod särskilt av daglig- och betalningskonton men också av placeringsinsättningar. Inlåningen från hushåll växte kraftigast.

Den ekonomiska krisen till följd av coronapandemin syntes också som en minskning i antalet bostadsaffärer i april–maj. Från och med juni hade antalet affärer redan överstigit antalet vid motsvarande tid i fjol då den uppdämda efterfrågan upplöstes och bostadsmarknaden återhämtade sig. De bostads- och fastighetsaffärer som OP Hem förmedlade minskade under rapportperioden med 3,8 procent.

Hushållen minskade på sin konsumtion i mars–maj, vilket minskade både användningen av kontanter och betalningarna med kort. Då undantagssituationens begränsningar hävdades återhämtade sig volymerna för kortbetalningar och användningen av kontanter efter vårens bottennoteringar. Kontantvolymerna har dock tills vidare inte nått upp till samma nivå som före pandemin.

Det exceptionella coronapandemiläget fick kunderna att ta ett digitalt språng i sina bankärenden. Under undantagsläget på våren kom 85 procent av bolåneansökningarna via digitala kanaler, nästan alla bolåneförhandlingar fördes på distans, OP Hems alla bostadsvisningar hölls privat och anbuden gavs elektroniskt. Dessutom gjordes det fler affärer än tidigare via plattformen för digitala bostadsaffärer (DIAS). Likaså ökade den elektroniska försäljningen av fondandelar kraftigt.

Under rapportperioden riktades de mest betydande utvecklingsåtgärderna till effektiviseringen av IT-systemomvärlden, till fortsättningen av kortförnyelsen samt till att förbättra kundupplevelsen och kundprocesserna. På sommaren utvidgades OP:s digitala bolånetjänst så att den nu är tillgänglig för alla, dvs. också andra bankers kunder kan få ett automatiskt lånebeslut av OP. Dessutom lanserades tjänster som stöder kundernas ekonomihantering samt OP Multibanktjänsten.

Rapportperiodens resultat

Segmentet Hushållsbanks resultat före skatt var 100 miljoner euro (193). Räntenettet växte med 0,5 procent till 694 miljoner euro då utlåningen ökat. Provisionsnettot minskade med 2,5 procent till 517 miljoner euro. Nettointäkterna från placeringsverksamheten var 1 miljon euro (-16). Intäkterna minskade totalt med 0,3 procent till 1 232 miljoner euro.

Kostnaderna minskade med 0,9 procent till 852 miljoner euro. Personalkostnaderna minskade med 2,3 procent. Avskrivningarna och nedskrivningarna ökade med 14,3 procent till 39 miljoner euro främst till följd av kortförnyelsen.

Nedskrivningarna av fordringar ökade till 118 miljoner euro (25). Kunderna ansökte under våren på grund av coronakrisen aktivt om amorteringsfrihet för krediter och ändringar i betalningstiderna, vilket tillsammans med de förändringar som coronakrisen medförde i de makroekonomiska parametrar som används vid beräkningen av förväntade kreditförluster ökade de förväntade kreditförlusterna. De förväntade kreditförlusterna ökade också av den nya definitionen av fallissemang som togs i bruk i mars. Slutgiltiga nettokreditförluster bokfördes för 30 miljoner euro (39). De nödlidande fordringarna uppgick till 2,0 procent (1,3) av kredit- och garantistocken.

Företagsbank

- Resultatet före skatt var 221 miljoner euro (232).
- Intäkterna ökade med 12,9 procent. Räntenettet ökade med 6,0 procent och provisionsnettot med 19,3 procent. Nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade med 44,7 procent.
- Kostnaderna ökade till 220 miljoner euro (207). De övriga rörelsekostnaderna ökade med 10,6 procent då ICT-kostnaderna och stabilitetsavgiften ökade.
- Utlåningen ökade på ett år med 3,5 procent till 24,6 miljarder euro, och inlåningen ökade med 41,5 procent till 14,3 miljarder euro. De förvaltade medlen i segmentet Företagsbank ökade på ett år med 9,2 procent.
- Nedskrivningarna av fordringar var 66 miljoner euro (11). De nödlidande fordringarna uppgick till 1,0 procent (0,5) av kredit- och garantistocken.
- De mest betydande utvecklingsåtgärderna gällde förnyelsen av system för betalning, finansiering och kapitalförvaltning.

Nyckeltal

Mn €	1-9/2020	1-9/2019	Förändring, %	1-12/2019
Räntenetto	297	281	6,0	383
Provisionsnetto	104	87	19,3	125
Nettointäkter från placeringsverksamhet	106	73	44,7	119
Övriga intäkter	14	20	-32,7	27
Intäkter totalt	521	462	12,9	655
Personalkostnader	56	56	0,6	76
Avskrivningar och nedskrivningar	14	15	-7,1	20
Övriga rörelsekostnader	150	136	10,6	182
Kostnader totalt	220	207	6,6	277
Nedskrivningar av fordringar	-66	-11	-	-51
OP-bonus till ägarkunder	-14	-12	-	-16
Resultat före skatt	221	232	-4,4	311
Kostnads-intäcksrelation, %	42,3	44,8	-2,5*	42,3
Nödlidande fordringar av kredit- och garantistocken, %	1,0	0,5	0,4*	0,5
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	0,32	0,06	0,27*	0,19
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,73	0,83	-0,10*	0,85
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	0,77	0,88	-0,11*	0,89
Md €	30.9.2020	30.9.2019	Förändring, %	31.12.2019
Utlåning				
Krediter till företag	14,7	14,3	2,8	14,5
Bostadssammanslutningar och övriga krediter	9,9	9,4	5,3	9,2
Utlåning totalt	24,6	23,7	3,5	23,7
Garantier	2,5	2,7	-5,0	3,1
Inlåning	14,3	10,1	41,5	11,2
Förvaltade medel (brutto)**				
Placeringsfonder	25,6	25,1	2,0	25,6
Institutionella kunder	24,4	22,4	8,7	24,4
Private Banking	11,9	9,2	30,1	9,9
Förvaltade medel totalt (brutto)	62,0	56,7	9,2	59,9
Mn €	1-9/2020	1-9/2019	Förändring, %	1-12/2019
Nettoförsäljning				
Private Banking-kunder	183	76	142,3	49
Institutionella kunder	-23	-18	-	-49
Nettoförsäljning totalt	160	57	179,3	1

*Förändring i relationstalet

**Talen för jämförelseperioden 1-12/2019 har justerats så att de motsvarar den nuvarande redovisningen.

OP Gruppens segment Företagsbank består av bankrörelse samt kapitalförvaltning för företag och institutioner. Segmentet omfattar OP Företagsbanken Ab:s bankrörelse, OP Kapitalförvaltning Ab, OP-Fondbolaget Ab och OP Kiinteistösijoitus Oy.

Utlåningen ökade på ett år med 3,5 procent till 24,6 miljarder euro. Inlåningen ökade på ett år med 41,5 procent till 14,3 miljarder euro.

De mest betydande utvecklingsåtgärder inom segmentet Företagsbank gällde förnyelsen av system för betalning, finansiering och kapitalförvaltning. Under rapportperioden lanserade OP den nya tjänsten OP Företagsekonomi. OP Företagsekonomi är en digital tjänst som hjälper företagen med kassahantering och en övergripande ekonomiuppföljning. I september utvidgade OP SEPA-expressbetalningarna i realtid till företagets massbetalningar i materialöverföringskanalen som den första banken i Finland.

Kapitalförvaltningens nettoförsäljning under rapportperioden förbättrades från jämförelseperioden och var 160 miljoner euro (57). De förvaltade medlen i segmentet Företagsbank ökade på ett år med 9,2 procent till 62,0 miljarder euro. I de förvaltade medlen ingick medel från företag som hör till OP Gruppen för cirka 11 miljarder euro (11).

Antalet fondandelsägare i OP-fonderna ökade under rapportperioden med cirka 68 000 brutto till 918 000 andelsägare. OP-fondernas Morningstar-klassificering var 3,08 (3,13).

Placerarnas intresse för alternativa fonder har ökat. Under rapportperioden lanserades vid sidan av de vanliga fastighetsfonderna specialplaceringsfonden OP-Alternative Portfolio, som har väckt intresse hos kunderna.

Den osäkerhet coronaviruset gav upphov till påverkade Företagsbanken särskilt genom kreditefterfrågan och kapitalmarknaden. Kreditriskmarginalerna och volatiliteten på kapitalmarknaden ökade särskilt under det första kvartalet. Å andra sidan ökade handelsaktiviteten. De förvaltade medlen ökade under årets tredje kvartal. Coronavirusets effekter och utvecklingen i den ekonomiska omvärlden återspeglas i efterfrågan på tjänster, placeringsmarknaden och hur nedskrivningarna av fordringar utvecklades.

Rapportperiodens resultat

Segmentet Företagsbanks resultat före skatt var 221 miljoner euro (232). Intäkterna uppgick till 521 miljoner euro (462) och kostnaderna till 220 miljoner euro (207). Kostnads-intäktssambandet stärktes till 42,3 procent (44,8). Räntenettet växte med 6,0 procent till 297 miljoner euro till följd av att utlåningen ökat. Också kreditgivningens marginaler ökade.

Segmentet Företagsbanks provisionsnetto var 104 miljoner euro (87). Ökningen i övrigt provisionsnetto beror främst på förändringen i OP Gruppens interna debiteringar.

Segmentet Företagsbanks provisionsnetto

Mn €	1-9/2020	1-9/2019	Förändring, %
Fonder	82	79	3,5
Kapitalförvaltning	12	11	6,4
Övriga	11	-3	-
Totalt	104	87	19,3

Nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade med 44,7 procent till 106 miljoner euro. CVA-justeringen försvagade resultatet med 13 miljoner euro (-15). Intäkterna från kundernas handel ökade. Minskningen i kreditriskmarginalerna ökade värderingen av handelslagret särskilt jämfört med årets första kvartal. Jämförelseperiodens nettointäkter från placeringsverksamheten sjönk med 25 miljoner euro till följd av ändringar i värderingsmodellerna för derivat.

Kostnaderna ökade till 220 miljoner euro (207). Personalkostnaderna var ungefär lika stora som under jämförelseperioden, dvs. 56 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 10,6 procent till 150 miljoner euro. ICT-kostnaderna ökade med 7 miljoner euro och EU:s stabilitetsavgift med 3 miljoner euro.

Nedskrivningarna av fordringar uppgick till 66 miljoner euro (11). De slutgiltiga nettokreditförlusterna, 53 miljoner euro (3), ökade till följd av omläggningar av fordringar. Till de ökade nedskrivningarna av fordringar bidrog också den nya definitionen av fallissemang som togs i bruk i mars och de förändringar som coronakrisen medförde i de makroekonomiska parametrarna för beräkning av förväntade kreditförluster. De nödlidande fordringarna uppgick till 1,0 procent (0,5) av kredit- och garantistocken.

Försäkring

- Resultatet före skatt var 195 miljoner euro (278).
- Skadeförsäkringens premieintäkter ökade med 1,9 procent och försäkringsersättningarna minskade med 6,1 procent.
- Intäkterna från placeringsverksamheten med beaktande av det tillfälliga undantaget var 8 miljoner euro (153). Nettointäkterna från placeringar värderade till verkligt värde var i skadeförsäkring -24 miljoner euro (50) och i livförsäkring -15 miljoner euro (39).
- Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent var 86,0 (91,8) och den operativa riskprocenten 60,2 (65,3). Den operativa omkostnadsprocenten var 25,8 (26,5).
- De fondanknutna försäkringsbesparingarna i livförsäkring minskade från årsskiftet med 2,7 procent till 10,5 miljarder euro.
- Utvecklingsåtgärderna riktades till de elektroniska tjänsterna och förnyelsen av bassystem.

Nyckeltal

Mn €	1-9/2020	1-9/2019	Förändring, %	1-12/2019
Premieintäkter	1 127	1 106	1,9	1 479
Försäkringsersättningar	664	707	-6,1	1 077
Livförsäkringens riskrörelse	22	22	-1,5	29
Försäkringsnetto	485	421	15,2	431
Livförsäkringens provisionsnetto	76	76	-0,4	135
Skadeförsäkringens provisionsnetto	-27	-33	-	-49
Hälsa och välbefinnande, provisionsnetto	6	11	-45,4	13
Provisionsnetto	55	54	0,7	99
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-37	218	-116,8	435
Övriga nettointäkter	5	6	-8,7	4
Intäkter totalt	508	698	-27,3	969
Personalkostnader	101	100	1,2	133
Avskrivningar och nedskrivningar	43	42	3,3	71
Övriga rörelsekostnader	200	200	0,0	269
Kostnader totalt	344	341	0,8	473
OP-bonus till ägarkunder	-14	-14	-	-19
Tillfälligt undantag (overlay approach)	45	-65	-	-104
Resultat före skatt	195	278	-30,1	373
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,87	1,25	-0,38*	1,29
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	0,94	1,31	-0,38*	1,36
Operativ totalkostnadsprocent (sf)	86,0	91,8		92,7
Operativ riskprocent (sf)	60,2	65,3		65,1
Operativ omkostnadsprocent (sf)	25,8	26,5		27,7
Operativ driftskostnadsprocent (lf)	43,1	40,9		35,5

sf = skadeförsäkring, lf = livförsäkring

*Förändring i relationstalet

OP Gruppens segment Försäkring består av skade- och livförsäkring samt hälso- och välbefinnanderörelsen. Till segmentet hör Pohjola Försäkring Ab och OP-Livförsäkrings Ab samt Pohjola Sjukhus Ab. A-Försäkring Ab fusionerades med Pohjola Försäkring Ab 31.3.2020.

De mest betydande utvecklingsåtgärderna riktades till utvecklingen av elektroniska tjänster och köptjänster samt förnyelsen av skadeförsäkringens bassystem.

Under våren ökade kundernas kontakter och skadeanmälningar inom rese- och avbrottsförsäkringar på grund av coronaviruspandemin. I flera andra försäkringsgrenar minskade antalet skador då den allmänna aktiviteten sjönk. Mot hösten har antalet skador närmast sig samma nivå som före pandemin.

Försäkringsersättningarna till följd av coronaviruspandemin var totalt 26 miljoner euro.

Pohjola Sjukhus donerade på våren och sommaren de anställdas insats till hälsovårdsuppgifter. Sjukhusets anställda har hjälpt bland annat med spårningen av smittkedjor.

Placeringsmarknaden har återhämtat sig efter raset i mars. De fondanknutna försäkringsbesparingarna på 10,5 miljarder euro var dock 2,7 procent mindre vid rapportperiodens slut än vid årsskiftet. Nettoförsäljningen av fondanknutna försäkringar var 105 miljoner euro (-71). Återköpen inom livförsäkring höll sig på en måttlig nivå.

Rapportperiodens resultat

Resultatet före skatt minskade till 195 miljoner euro (278).
 Försäkringsnettot förbättrades till 485 miljoner euro (421).

Skadeförsäkringens premieintäkter

Mn €	1-9/2020	1-9/2019	Förändring, %
Privatkunder	643	620	3,8
Företagskunder	484	487	-0,6
Totalt	1 127	1 106	1,9

Försäkringsersättningarna minskade med 6,1 procent till 664 miljoner euro. Under januari–september registrerades 78 (60) nya stora skador på egendom och verksamhet och skadekostnaden för egen räkning var för dem totalt 89 miljoner euro (62). Till den här klassen räknas skador på över 0,3 miljoner euro. Skadekostnaden ökade särskilt till följd av ersättningar för reseskador och skador vid avbrott av tillställning i anslutning till coronapandemin. Förändringarna i ersättningsansvaret för de lagstadgade pensionerna förbättrade resultatet med 6 miljoner euro då de under jämförelseperioden förbättrade resultatet med 2 miljoner euro.

Förändringarna jämfört med skadorna under de föregående åren, utan inverkan av förändringen i diskonteringsräntan, förbättrade det försäkringstekniska bidraget med 18 miljoner euro (15). Skadeförsäkringens operativa riskprocent exklusive indirekta skaderegleringskostnader var 60,2 (65,3).

Provisionsnettot ökade med 0,7 procent till 55 miljoner euro.

Kostnaderna ökade med 0,8 procent till 344 miljoner euro. Skadeförsäkringens operativa omkostnadsprocent, som innehåller också de indirekta skaderegleringskostnaderna, var 25,8 (26,5).

Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent förbättrades till 86,0 (91,8). De operativa nyckeltalen innehåller inte förändringen i diskonteringsräntan.

Placeringsverksamhet

Intäkter från placeringsverksamhet

Mn €	1-9/2020	1-9/2019
Verkligt värde via övrigt totalresultat	31	145
Verkligt värde via resultatet	113	317
Upplupet anskaffningsvärde	-2	2
Livförsäkringsposter*	-154	-243
Upplösning av diskontering (sf)	-16	-21
Intresseföretag	-9	17
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-37	218
Tillfälligt undantag	45	-65
Totalt	8	153

*Omfattar räntegottgörelser på kunders försäkringsbesparingar, förändringar i räntekompletteringar och övriga försäkringstekniska poster samt förändringar i verkligt värde av fondanknutna placeringar och placeringar i de separata balansräkningarna.

Intäkterna från placeringsverksamheten med beaktande av det tillfälliga undantaget var 8 miljoner euro (153). Realisationsvinster från placeringar uppgick i skadeförsäkringen till 8 miljoner euro (50) och i livförsäkringen till 18 miljoner euro (64).

Försäkringsskuldens ränterisk har skyddats med räntekompletteringar och räntederivat. Försäkringsskuldens ränterisk har säkrats med räntekompletteringar och räntederivat. Nettoförändringen för de kortfristiga räntekompletteringarna i livförsäkringen sänkte resultatet med 9 miljoner euro (-12). Räntekompletteringarna av försäkringsskulden utan de separata balansräkningarna var vid rapportperiodens slut 512 miljoner euro (534). Av räntekompletteringarna utgjorde 54 miljoner euro (55) kortfristiga räntekompletteringar.

Nyckeltal för skadeförsäkringens placeringsverksamhet

Mn €	1-9/2020	1-9/2019
Nettointäkter från placeringar, mn €*	-24	50
Intäkter från placeringar till verkligt värde, %	2,9	9,5
Ränteplaceringarnas Running Yield, %	1,2	1,4
	30.9.2020	31.12.2019
Placeringsbestånd, mn €	3 990	3 952
Andelen placeringar på investeringsnivå, %	91	92
Fordringar med rating A, minst, %	58	61
Modifierad duration, %	3,3	4,0

*Nettointäkterna från placeringarna har beräknats genom att från intäkterna från placeringstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringsskulden till marknadsvillkor.

Nyckeltal för livförsäkringens placeringsverksamhet*

Mn €	1-9/2020	1-9/2019
Nettointäkter från placeringar, mn €**	-15	39
Intäkter från placeringar till verkligt värde, %	3,5	11,4
Ränteplaceringarnas Running Yield, %	1,1	1,3
	30.9.2020	31.12.2019
Placeringsbestånd, mn €	3 496	3 619
Andelen placeringar på investeringsnivå, %	89	88
Fordringar med rating A, minst, %	58	64
Modifierad duration, %	2,9	2,9

*utan de separata balansräkningarna

**Nettointäkterna från placeringarna har beräknats genom att från intäkterna från placeringstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringsskulden till marknadsvillkor. De separata balansräkningarna ingår inte i nettointäkterna från placeringarna.

Övrig rörelse

Nyckeltal

Mn €	1–9/2020	1–9/2019	Förändring, %	1–12/2019
Räntenetto	-46	-48	-	-59
Provisionsnetto	7	5	34,6	6
Nettointäkter från placeringsverksamhet	11	37	-70,9	38
Övriga rörelseintäkter	582	446	30,6	593
Intäkter totalt	553	440	25,8	578
Personalkostnader	128	101	26,7	148
Avskrivningar och nedskrivningar	102	98	4,2	132
Övriga rörelsekostnader	285	237	19,8	336
Kostnader totalt	515	437	17,9	616
Nedskrivningar av fordringar	1	0	102,2	0
Resultat före skatt	39	3	-	-37

Segmentet Övrig rörelse omfattar de funktioner som stöder rörelsesegmenten. Till segmentet hör merparten av OP Andelslag, OP-Tjänster Ab och OP Företagsbanken Ab:s centralbanksfunktioner.

Rapportperiodens resultat

Resultatet före skatt för segmentet Övrig rörelse var 39 miljoner euro (3). Resultatet förbättrades av försäljningen av fastigheten i Vallgård och försämrades av de ökade kostnaderna. Intäkterna ökade med 25,8 procent till 553 miljoner euro.

Räntenettet för segmentet Övrig rörelse var -46 miljoner euro (-48). Nettointäkterna från placeringsverksamheten var 11 miljoner euro (37).

Under jämförelseperioden förbättrades nettointäkterna från finansiella tillgångar som innehas för handel av en resultatpåverkan på 14 miljoner euro, som uppstod vid upplösningen av skyddet för den TLTRO II-finansiering som betalades i förtid.

De övriga rörelseintäkterna ökade med 30,6 procent till 582 miljoner euro. De övriga rörelseintäkterna ökade under det första kvartalet till följd av försäljningen av fastigheten i Vallgård. För affären bokfördes en realisationsvinst på 98 miljoner euro bland övriga rörelseintäkter och kostnader på 2 miljoner euro bland övriga rörelsekostnader. OP Gruppen fortsätter sin verksamhet i fastigheten med ett långfristigt hyresavtal. Fastigheten redovisades som en nyttjanderättspost i balansräkningen. Värdet av nyttjanderättsposten i enlighet med standarden IFRS 16 var 138 miljoner euro och leasingkulden 225 miljoner euro.

Kostnaderna i segmentet Övrig rörelse ökade från jämförelseperioden med 17,9 procent till 515 miljoner euro. Personalkostnaderna ökade med 26,7 procent till 128 miljoner euro. Avskrivningarna och nedskrivningarna av materiella och immateriella tillgångar ökade med 4,2 procent till 102 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 19,8 procent till 285 miljoner euro då ICT-kostnaderna ökade med 29 miljoner euro.

Snittmarginalen för OP Gruppens marknadsupplåning till seniorvillkor och senior non-preferred-villkor, TLTRO-

upplåningen och säkerställda obligationslån var i september 15 räntepoäng (19). Kostnaden sänktes av TLTRO-finansieringen. De säkerställda obligationslånen rapporteras som en del av segmentet Hushållsbank.

OP Gruppens tillgång på finansiering hölls god. Under januari–september emitterades långfristiga obligationslån för totalt 6,6 miljarder euro. På grund av coronakrisen förekom det störningar på marknadsupplåningsmarknaden i mars, och priserna på långfristig marknadsupplåning utan säkerhet steg avsevärt och snabbt på marknaden. Under det andra kvartalet återhämtade sig marknadsupplåningen betydligt även om priserna inte nådde samma nivå som före krisen. I januari emitterades ett senior non-preferred-obligationslån på 500 miljoner euro med löptiden 7 år samt ett säkerställt obligationslån på 1 miljard euro med löptiden 8,25 år. I maj och juni emitterades två obligationslån till seniorvillkor på 1 miljard euro med en löptid på 5,25 och 4 år.

I maj och juni emitterades dessutom två obligationslån som räknas till det supplementära kapitalet, det ena i SEK på 3,25 miljarder kronor och det andra i EUR på 1 miljard euro. Lånen som räknas till det supplementära kapitalet har en maturitet på 10 år, men de kan förfalla till betalning 5 år efter emissionen. I augusti återinlöstes i förtid ett lån i SEK på 3,5 miljarder kronor som räknas till det supplementära kapitalet. Lånet hade en löptid på 10 år och dess förfalldag var 25.8.2025

I mars tog OP Gruppen finansiering i USD på 500 miljoner dollar som ECB erbjöd bankerna med en löptid på under ett år. Dessutom deltog OP Gruppen i juni i den tredje serien av Europeiska centralbankens riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO III) med 6,0 miljarder euro.

Trots coronakrisen förblev likviditeten god under rapportperioden.

Tjänsteutveckling

OP Gruppen investerar ständigt i utveckling av sin verksamhet och förbättring av kundupplevelsen. Centralinstitutet och dess dotterföretag svarar för utvecklingen av OP Gruppens tjänster. Av kostnaderna i anslutning till tjänsteutveckling består en betydande del av ICT-investeringar.

OP Gruppens utvecklingskostnader uppgick i januari–september till 208 miljoner euro (219). Kostnaderna omfattar licensavgifter, köptjänster, andra externa kostnader i anslutning till projekt samt eget arbete. Av utvecklingskostnaderna har 74 miljoner euro (93) aktiverats. Närmare information om OP Gruppens investeringar finns i de segmentvisa avsnitten i den här delårsrapporten.

OP Gruppen ingick våren 2019 ett femårigt avtal med Tata Consultancy Services Ltd (TCS) om produktionen av ICT-tjänster. Avtalet omfattar OP Gruppens ICT-infrastruktur tjänster såsom centraldator-, server- och kapacitetstjänsterna. Dessutom omfattar avtalet datacenter- och molntjänsterna. Överföringen av ICT-infrastruktur tjänsterna till Tata Consultancy Services (TCS) framskrider enligt planerna.

Personal

Vid slutet av rapportperioden hade OP Gruppen 12 460 anställda (12 226). Antalet anställda var i genomsnitt 12 454 (12 376).

Antal anställda vid rapportperiodens slut

	30.9.2020	31.12.2019
Hushållsbank	7 036	7 230
Företagsbank	920	907
Försäkring	2 161	2 015
Övrig rörelse	2 343	2 074
Totalt	12 460	12 226

Under rapportperioden gick 228 personer (222) i pension från OP Gruppen. Medelåldern för de pensionerade var 62,2 år (61,8).

OP Gruppens rörliga ersättningar består 2020 av ett resultatlönesystem och en personalfond som omfattar alla anställda. De företagsspecifika målen enligt årsplanen samt de strategiska målen på grupplanen beaktas i mätarna för resultatlönesystemet och personalfonden. Ersättningsystemen har upprättats i enlighet med bestämmelserna om ersättningsystemen inom finansbranschen. Närmare information om de rörliga ersättningarna finns i OP Gruppens ersättningsförklaring.

Förändringar i OP Gruppens struktur

I OP Gruppens delårsrapport konsolideras vid slutet av rapportperioden totalt 138 andelsbanker (147) och OP Andelslagskoncernen. Under rapportperioden minskade antalet andelsbanker genom fusioner av banker.

Köyliön Osuuspankki och Vampulan Osuuspankki fusionerades med Säkylän Osuuspankki 29.2.2020. I samband med fusionen

ändrades Säkylän Osuuspankkis firma till Ala-Satakunnan Osuuspankki.

Kihniön Osuuspankki fusionerades med Virtain Osuuspankki 29.2.2020. Efter det fusionerades Virtain Osuuspankki samma dag med Ruoveden Osuuspankki. I samband med fusionerna ändrades Ruoveden Osuuspankkis firma till Ylä-Pirkanmaan Osuuspankki.

Kannuksen Osuuspankki fusionerades med Suomenselän Osuuspankki 31.3.2020.

Kesälähden Osuuspankki fusionerades med Pohjois-Karjalan Osuuspankki 30.4.2020.

Honkilahden Osuuspankki fusionerades med Euran Osuuspankki 31.7.2020.

Parikkalan Osuuspankki och Simpeleen Osuuspankki fusionerades med Etelä-Karjalan Osuuspankki 31.8.2020.

Kalajoen Osuuspankki och Mellersta Österbottens Andelsbank har 2.6.2020 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Kalajoen Osuuspankki fusioneras med Mellersta Österbottens Andelsbank. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 31.10.2020.

Ruukin Osuuspankki, Vihannin Osuuspankki och Raahen Seudun Osuuspankki har 29.9.2020 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Ruukin Osuuspankki och Vihannin Osuuspankki fusioneras med Raahen Seudun Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionerna är 31.3.2021. I samband med fusionerna ändras Raahen Seudun Osuuspankkis firma till Raahentienoon Osuuspankki.

OP Andelslagskoncernens struktur förenklas

OP Gruppens centralinstitutskoncern genomför strukturella juridiska förändringar för att förenkla koncernstrukturen, förtydliga ledandet och lätta på kostnadsstrukturen.

A-Försäkring Ab fusionerades med Pohjola Försäkring Ab 31.3.2020.

OP Företagsbanken Abp och Kaivokadun PL-hallinto Oy har 28.4.2020 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Kaivokadun PL-hallinto Oy fusioneras med OP Företagsbanken Abp. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 31.10.2020.

OP Andelslag och OP Co-ride Oy har 19.5.2020 godkänt en fusionsplan, enligt vilken OP Co-ride Oy fusioneras med OP Andelslag. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 31.10.2020.

OP Gruppen planerar ett strukturarrangemang där Pohjola Försäkring Ab skulle överföras från OP Företagsbanken Abp:s ägo till OP Andelslags direkta ägo. Planen togs upp första gången 2014. Inga beslut har fattats om på vilket sätt arrangemanget ska genomföras eller om tidtabellen för det.

OP Andelslags förvaltning

OP Andelslags förvaltningsråd beslutade 30.10.2019 om en villkorlig sammansättning av den nya styrelsen. Förvaltningsrådet fastställde utnämningarna när andelslagets nya stadgar trätt i kraft 1.1.2020. Regleringsmyndigheten har godkänt sammansättningen av OP Andelslags styrelse.

Styrelsen består 1.1.2020 av följande ledamöter: Leif Enberg (f. 1954, ekonomie magister, HHJ), Jarna Heinonen (f. 1965, ekonomie doktor), Jari Himanen (f. 1962, studentmerkonom, eMBA), Kati Levoranta (f. 1970, juris kandidat, MBA), Pekka Loikkanen (f. 1959, ekonomie magister), Riitta Palomäki (f. 1957, ekonomie magister), Jaakko Pehkonen (f. 1960, ekonom, ekonomie doktor), Timo Ritakallio (f. 1962, juris magister, MBA, teknologie doktor), Olli Tarkkanen (f. 1962, juris kandidat, eMBA) och Mervi Väisänen (f. 1963, ekonomie magister, HHJ).

Styrelsen valde i början av 2020 Jaakko Pehkonen till ordförande och Jarna Heinonen till vice ordförande. Dessutom har styrelsen inom sig valt ordförande, vice ordförande och övriga ledamöter till styrelsens lagstadgade kommittéer.

OP Andelslags förvaltningsråd utsåg 10.6.2020 teknologie doktor Tero Ojanperä (f. 1966) till ledamot av OP Andelslags styrelse från 1.7.2020. Utnämningen är villkorlig och beroende av regleringsmyndighetens godkännande. Styrelsen består från 1.7.2020 av 11 ledamöter.

OP Gruppens centralinstitutets (OP Andelslag) ordinarie andelsstämma hölls 19.3.2020.

Följande förvaltningsrådsledamöter som stod i tur att avgå omvaldes till förvaltningsrådet för en mandatperiod som slutar 2021: verkställande direktör Mika Helin och restonom, MBA Mervi Hinkkanen.

Till nya förvaltningsrådsledamöter för den mandattid som slutar 2021 valdes upphandlingschef Päivi Hakasuo, professor Juha-Pekka Junttila, påbyggnadsstuderande Päivi Kujala, verkställande direktör Pekka Lehtonen, verkställande direktör Sirpa Leppäkoski, Senior Manager Anssi Mäkelä, verkställande direktör Ulf Nylund, lantbruksföretagare Johanna Pättiniemi, utvecklingsdirektör Tiina Rajala, företagare Timo Syrjälä och verkställande direktör Pauliina Takala.

Förvaltningsrådet har sammanlagt 35 ledamöter.

Vid sitt konstituerande möte valde förvaltningsrådet sitt presidium. Som ordförande fortsätter administrationsdirektör Annukka Nikola och som vice ordförande professor Markku Sotarauta och verkställande direktör Ari Väänänen.

Den ordinarie andelsstämman valde revisionssammanslutningen KPMG Oy Ab till revisor för räkenskapsperioden 2020. KPMG Oy Ab har till huvudansvarig revisor utsett CGR Juha-Pekka Mylén.

Andelsstämman beslöt 19.3.2020 att ändra centralinstitutets stadgar. En central ändring är att mandatfördelningen i förvaltningsrådet i fortsättningen bestäms så att varje OP-förbund har sex mandat i centralinstitutets förvaltningsråd.

Händelser eftger rapportperioden

OP Gruppen, Danske Bank och Nordea säljer hela aktiestocken i Automatia Pankkiautomaatit Oy till Loomis AB, som specialiserat sig på hantering av kontanter. Konkurrens- och konsumentverket (KKV) godkände företagsaffären villkorligt 14.10.2020. Som villkor för affären förbinder sig Loomis och Automatia att erbjuda Loomis konkurrenter tillgång till Automatias penninghanteringssystem samt att fortsätta att köpa värdetransport- och penninghanteringstjänster av Loomis mest betydande konkurrent under de följande fem åren. Affären påverkar inte Automatias tjänster såsom Otto-automaternas funktion

Utsikter för återstoden av året

Världsekonomin började under det tredje kvartalet återhämta sig efter vårens krasch. Återhämtningen var dock ojämn och nationalprodukten låg klart under fjolårsnivån så gott som överallt. På hösten började antalet coronafall åter öka, men följderna har tills vidare varit lindrigare än på våren. Finansmarknaden har hållit sig lugn delvis tack vare centralbankernas betydande stöd. Räntorna är över lag exceptionellt låga.

Om coronapandemin hållas någorlunda i schack fortsätter ekonomin att återhämta sig så småningom. Utsikterna är dock fortfarande osäkra både på hemmamarknaden och exportmarknaden. En plötslig försämring i pandemiutvecklingen skulle påverka OP Gruppen på tre sätt: osäkerheten skulle öka på finans- och placeringsmarknaden samt i ekonomin, kundernas ökade ekonomiska svårigheter skulle öka kreditrisken samt minska efterfrågan på tjänster och dessutom skulle en försämring i virusläget kunna försvåra ett effektivt genomförande av OP Gruppens egen verksamhet.

Till följd av den exceptionella osäkerhet som försakas av coronapandemin ökar OP Gruppens nedskrivningar av fordringar och minskar intäkterna från placeringsverksamheten. OP Gruppens resultat före skatt 2020 uppskattas bli mindre än 2019.

Alla prognoser och bedömningar i den här delårsrapporten grundar sig på rådande uppfattning om den ekonomiska utvecklingen. De faktiska resultaten kan avvika betydligt.

Formler för nyckeltalen

Alternativa nyckeltal redovisas för att beskriva den ekonomiska utvecklingen i affärsrörelsen och förbättra jämförbarheten mellan olika rapportperioder. Formlerna för de alternativa nyckeltal som tillämpats presenteras nedan.

Alternativa nyckeltal

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	$\frac{\text{Rapportperiodens resultat x (räkenskapsperiodens dagar/rapportperiodens dagar)}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på eget kapital (ROE), utan OP-bonus, %	$\frac{(\text{Rapportperiodens resultat} + \text{OP-bonus efter skatt}) \times (\text{räkenskapsperiodens dagar/rapportperiodens dagar})}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	$\frac{\text{Rapportperiodens resultat x (räkenskapsperiodens dagar/rapportperiodens dagar)}}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), utan OP-bonus, %	$\frac{(\text{Rapportperiodens resultat} + \text{OP-bonus efter skatt}) \times (\text{räkenskapsperiodens dagar/rapportperiodens dagar})}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Kostnadernas andel av intäkterna, %	$\frac{\text{Kostnader totalt}}{\text{Intäkter totalt}} \times 100$
Intäkter från placeringsverksamhet	Nettointäkter från placeringsverksamhet + Tillfälligt undantag (overlay approach)
Utlåning	Balansposten Fordringar på kunder
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	$\frac{\text{Nedskrivningar av fordringar x (räkenskapsperiodens dagar/rapportperiodens dagar)}}{\text{Kredit- och garantistock vid periodens slut}} \times 100$
Inlåning	Inlåning i balansposten Skulder till kunder
Förlustreservens reserveringsgrad (coverage ratio), %	$\frac{\text{Förlustreserv}}{\text{Fordringar på kunder (balansposter och poster utanför balansräkningen)}} \times 100$
Observationsgrad för fallissemang (default capture rate), %	$\frac{\text{Nya fallerade avtal som var i steg 2 under jämförelseperioden}}{\text{Nya fallerade avtal under perioden}} \times 100$
Skadeförsäkringen:	
Operativ skadeprocent	$\frac{\text{Försäkringsersättningar exkl. förändringar i beräkningsgrunden och avskrivningar av immateriella poster som uppstått i samband med företagsköp}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$
Operativ driftskostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$
Operativ totalkostnadsprocent	Operativ skadeprocent + operativ driftskostnadsprocent Operativ riskprocent + operativ omkostnadsprocent

Operativ riskprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader och förändringar i beräkningsgrunden}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
Operativ omkostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
Livförsäkringen:	
Operativ driftskostnadsprocent	$\frac{\text{Kostnader totalt}}{\text{Belastningsinkomst + återföring av förvaltningsprovisioner}} \times 100$
Nyckeltal som kalkyleras separat	
Kapitalrelation, %	$\frac{\text{Kapitalbas totalt}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Tier 1-kapitalrelation, %	$\frac{\text{Primärkapital (Tier 1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Kärnprimärkapitalrelation (CET1), %	$\frac{\text{Kärnprimärkapital (CET1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Solvensprocent	$\frac{\text{Kapitalbas}}{\text{Kapitalkrav (SCR)}} \times 100$
Bruttosoliditetsgrad (leverage ratio), %	$\frac{\text{Primärkapital (T1)}}{\text{Exponeringsbelopp}} \times 100$
Likviditetstäckningskrav (LCR), %	$\frac{\text{Likvida tillgångar}}{\text{Likviditetsutflöden - likviditetsinflöden i stressituationer}} \times 100$
Stabil nettofinansieringskvot (NSFR), %	$\frac{\text{Tillgänglig stabil finansiering}}{\text{Behov av stabil finansiering}} \times 100$
Kapitalrelationen enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat*	$\frac{\text{Konglomeratets kapitalbas totalt}}{\text{Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt}} \times 100$
Nödlidande fordringar av kredit- och garantistocken, %	$\frac{\text{Nödlidande fordringar (netto)**}}{\text{Kredit- och garantistock vid periodens slut}} \times 100$
Problemfordringar av kredit- och garantistocken, %	$\frac{\text{Problemfordringar (netto)**}}{\text{Kredit- och garantistock vid periodens slut}} \times 100$
Presterande exponeringar med anstånd av kredit- och garantistocken, %	$\frac{\text{Presterande exponeringar med anstånd (netto)**}}{\text{Kredit- och garantistock vid periodens slut}} \times 100$

Presterande exponeringar med anstånd av problemfordringarna, % x 100

Presterande exponeringar med anstånd (netto)**

Problemfordringar vid periodens slut

Förlustreserv (fordringar på kunder) av problemfordringarna, %

Förlustreserv som riktas till balansposten fordringar på kunder

Problemfordringar vid periodens slut

Kredit- och garantistock

Kreditstocken + garantistocken

*Övergångsbestämmelserna har beaktats i relationstalet enligt konglomeratlagen.

**Med nödlidande fordringar avses över 90 dagar förfallna fordringar och övriga fordringar med risker samt exponeringar med anstånd som beviljats på grund av kundens ekonomiska svårigheter och som anknyter till sådana fordringar. Exponeringar med anstånd är fordringar där man på kundens initiativ kommit överens om lättnader i den ursprungliga betalningsplanen för att hjälpa kunden att klara av tillfälliga betalningssvårigheter.

***Med problemfordringar avses över 90 dagar förfallna fordringar, övriga fordringar med risker samt exponeringar med anstånd som beviljats på grund av kundens ekonomiska svårigheter och som anknyter till sådana fordringar eller till presterande exponeringar. Exponeringar med anstånd är fordringar där man på kundens initiativ kommit överens om lättnader i den ursprungliga betalningsplanen för att hjälpa kunden att klara av tillfälliga betalningssvårigheter. Presterande exponeringar med anstånd är nödlidande fordringar på provotid som redan har förbättrats eller exponeringar med anstånd som gäller avtal som inte har varit nödlidande. Ändringar i betalningsplanen som beror på annat än kundens ekonomiska svårigheter klassificeras inte som problemfordringar.

Skadeförsäkringens operativa resultat

Mn €	1–9/2020	1–9/2019	1–12/2019
Premieintäkter	1 127	1 106	1 478
Försäringersättning	757	795	1 060
Driftskostnader	212	221	311
Försäringstekniskt bidrag	158	91	107
Sänkning av diskonteringsräntan			-136
Placeringsintäkter och -kostnader	2	123	307
Övriga intäkter och kostnader	-5	-14	-23
Resultat före skatt	154	200	255
Tillfälligt undantag (overlay approach)	19	-44	-65
Resultat före skatt	173	156	190

Vid beräkningen av skadeförsäkringens nyckeltal används Skadeförsäkringsbolagens rörelsevisa kostnader, som inte redovisas enligt samma principer i koncernens resultaträkning.

Kapitaltäckningstabeller

Kapitaltäckning för kreditinstitut

Kapitalbas, mn €	30.9.2020	31.12.2019
OP Gruppens eget kapital	12 770	12 570
Försäkringsbolagens inverkan på eget kapital avdras	-336	-237
Fonden för verkligt värde, säkring av kassaflöde	-193	-141
Kärnprimärkapital (CET1) före avdrag	12 240	12 192
Immateriella tillgångar	-564	-630
Överskott i pensionsansvar och värderingskorrigeringar	-99	-76
Andelskapital som dras av från kapitalbasen	-2	-142
Förutsebar utdelning och obetald utdelning från föregående räkenskapsperiod	-95	-97
ECL - förväntade förluster underskott	-431	-428
Kärnprimärkapital (CET1)	11 049	10 819
Kapitallån på vilka tillämpas övergångsbestämmelse	40	60
Primärkapitaltillskott (AT1)	40	60
Primärkapital (T1)	11 090	10 879
Debenturlån	1 641	806
Supplementärkapital (T2)	1 641	806
Kapitalbas totalt	12 731	11 685
Totalt riskvägt exponeringsbelopp, mn €	30.9.2020	31.12.2019
Kredit- och motpartsrisk	53 506	49 216
Schablonmetoden (SA)	4 547	4 101
Exponeringar mot stater och centralbanker	387	304
Institutsexponeringar	8	8
Företagsexponeringar	3 022	2 646
Hushållsexponeringar	1 022	1 069
Aktieexponeringar	35	22
Övriga	74	52
Internmetoden (IRB)	48 959	45 115
Institutsexponeringar	1 014	1 023
Företagsexponeringar	26 562	25 580
Hushållsexponeringar	13 177	10 320
Aktieexponeringar	7 047	6 898
Övriga	1 160	1 293
Marknads- och avvecklingsrisken, schablonmetoden	1 686	1 309
Operativ risk, schablonmetoden	3 964	4 232
Värdejustering av exponeringar (CVA)	171	191
Övriga risker*	787	11
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	60 114	54 959
Risikoviktsgolv enligt ECB:s beslut	359	505
Totalt riskvägt exponeringsbelopp inklusive risikoviktsgolv	60 473	55 464

* Övriga risker vid slutet av september beskriver inverkan av förberedelserna till följd av coronan.

Relationstal, %	30.9.2020	31.12.2019
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	18,3	19,5
Tier 1-kapitalrelation	18,3	19,6
Kapitalrelation	21,1	21,1
Relationstal utan övergångsbestämmelse, %	30.9.2020	31.12.2019
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	18,3	19,5
Tier 1-kapitalrelation	18,3	19,5
Kapitalrelation	21,0	21,0
Kapitalkrav, mn €	30.9.2020	31.12.2019
Kapitalbas	12 731	11 685
Kapitalkrav	8 317	8 068
Buffert för kapitalkrav	4 413	3 617

Kapitalkravet 13,8 procent består av minimikravet 8 procent, kapitalkonservingsbufferten 2,5 procent, O-SII-kapitalkravet 1,0 procent, ECB:s kapitalkrav (P2R) 2,25 procent (2,0 under jämförelseåret) och ländersvisa kontryckiska buffertkrav för exponeringar i utlandet.

Skuldsättning, mn €	30.9.2020	31.12.2019
Primärkapital (T1)	11 090	10 879
Exponeringar totalt	144 613	131 504
Bruttosoliditetsgrad, %	7,7	8,3

Den mätare som beskriver skuldsättningen, dvs. bruttosoliditetsgraden (Leverage Ratio), redovisas i enlighet med kommissionens delegerade förordning. Enligt utkastet till bestämmelserna är miniminivån tre procent. Bruttosoliditetsgraden har beräknats med siffrorna vid slutet av rapportperioden.

OP Gruppens kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Mn €	30.9.2020	31.12.2019
OP Gruppens egna kapital	12 770	12 570
Kapitallån och debenturlån	1 681	866
Övriga branschvisa poster som inte ingår i kapitalbasen	-221	-349
Goodwill och immateriella tillgångar	-1 323	-1 393
Värderingsdifferenser i försäkringsrörelsen*	614	720
Planerad utdelning och obetald vinstutdelning från föregående räkenskapsperiod	-95	-97
Poster som enligt IFRS dras av från kapitalbasen**	-183	-150
ECL - förväntade förluster underskott	-405	-402
Konglomeratets kapitalbas totalt	12 838	11 766
Kapitalbaskravet i kreditinstitutsverksamheten***	7 432	7 132
Kapitalbaskravet i försäkringsrörelsen*	1 409	1 386
Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt	8 841	8 518
Konglomeratets kapitaltäckning	3 997	3 248
Konglomeratets kapitalrelation (kapitalbasen/minimibeloppet av kapitalbasen) (%)	145	138

*Värderingsdifferenser och bedömning av SCR enligt försäkringsbolagens solvens

**Överskott i pensionsansvar, värdering av säkringen av kassaflöde från fonden för verkligt värde

***Totalt riskvägt exponeringsbelopp x 13,8 %, under jämförelseåret 14,5 %

Övergångsbestämmelserna har beaktats i siffrorna.

Resultaträkning

Mn €	Not	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
Räntenetto	2	960	923	315	321
Försäkringsnetto	3	476	412	181	138
Provisionsnetto	4	679	679	224	229
Nettointäkter från placeringsverksamhet	5	31	273	59	54
Övriga rörelseintäkter		121	41	8	6
Intäkter totalt		2 268	2 328	787	748
Personalkostnader		594	573	179	169
Avskrivningar och nedskrivningar		196	189	67	62
Övriga rörelsekostnader	6	624	602	174	181
Kostnader totalt		1 414	1 365	421	411
Nedskrivningar av fordringar	7	-183	-36	-17	3
OP-bonus till ägarkunder		-190	-186	-65	-62
Tillfälligt undantag (overlay approach)		45	-65	-44	2
Resultat före skatt		526	676	239	280
Inkomstskatter		110	134	48	57
Periodens resultat		416	542	191	223
Fördelning:					
Periodens resultat hänförligt till ägarna		413	535	190	219
Periodens resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		3	7	1	4
Totalt		416	542	191	223

Rapport över totalresultat

Mn €	Not	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
Periodens resultat		416	542	191	223
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		-15	-30	-18	-5
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Förändring i fonden för verkligt värde					
Värdering till verkligt värde		13	149	85	-5
Säkring av kassaflöde		65	226	-7	77
Tillfälligt undantag (overlay approach)		-38	64	48	-3
Omräkningsdifferenser					0
Inkomstskatter					
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		3	6	4	1
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Värdering till verkligt värde		-3	-30	-17	1
Säkring av kassaflöde		-13	-45	1	-15
Tillfälligt undantag (overlay approach)		8	-13	-10	1
Periodens totalresultat		435	869	277	275
Fördelning av totalresultat:					
Periodens totalresultat hänförligt till ägarna		432	862	276	271
Periodens totalresultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		3	7	1	4
Totalt		435	869	277	275

Balansräkning

Mn €	Not	30.9.2020	31.12.2019
Kontanta medel		21 172	11 988
Fordringar på kreditinstitut		305	246
Derivatinstrument	16	5 278	4 824
Fordringar på kunder		94 173	91 463
Investeringsstillgångar		23 536	23 509
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal		10 542	10 831
Immateriella tillgångar		1 335	1 406
Materiella tillgångar		654	524
Övriga tillgångar		2 182	1 684
Skattefordringar		229	235
Anläggningstillgångar som innehas för försäljning			314
Tillgångar totalt		159 407	147 024
Skulder till kreditinstitut		8 451	2 632
Derivatinstrument		3 649	3 316
Skulder till kunder		73 050	68 289
Försäkringskuld	8	9 579	9 476
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal	9	10 575	10 862
Skuldebrev emitterade till allmänheten	10	35 020	34 369
Avsättningar och övriga skulder		3 404	3 163
Skatteskulder		1 053	1 050
Efterställda skulder		1 855	1 290
Skulder hänförliga till anläggningstillgångar som innehas för försäljning			6
Skulder totalt		146 637	134 454
Eget kapital			
OP Gruppens ägares andel			
Andelskapital			
Medlemsandelar		211	209
Avkastningsandelar		2 902	3 029
Fonden för verkligt värde	11	283	251
Övriga fonder		2 172	2 185
Ackumulerade vinstmedel		7 045	6 730
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		157	166
Eget kapital totalt		12 770	12 570
Skulder och eget kapital totalt		159 407	147 024

Rapport över förändringar i eget kapital

Mn €	Eget kapital som hör till ägare					Totalt	Innehav utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
	Andelskapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Ackumulerade vinstmedel				
Eget kapital 1.1.2019	3 241	7	2 183	6 157	11 588	154	11 742	
Periodens totalresultat		351		511	862	7	869	
Periodens resultat				535	535	7	542	
Övrigt totalresultat		351		- 24	327		327	
Vinstutdelning				- 94	- 94	- 6	- 101	
Ändringar i medlems- och avkastningsandelar	- 31				- 31		- 31	
Fondöverföringar			2	- 2				
Övriga				- 1	- 1	17	16	
Eget kapital 30.9.2019	3 210	357	2 185	6 571	12 324	171	12 495	

Mn €	Eget kapital som hör till ägare					Totalt	Innehav utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
	Andelskapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Ackumulerade vinstmedel				
Eget kapital 1.1.2020	3 238	251	2 185	6 730	12 404	166	12 570	
Periodens totalresultat		32		400	432	3	435	
Periodens resultat				413	413	3	416	
Övrigt totalresultat		32		- 12	20		20	
Vinstutdelning				- 98	- 98	- 8	- 106	
Ändringar i medlems- och avkastningsandelar	- 125				- 125		- 125	
Fondöverföringar			- 14	14				
Övriga				- 2	- 2	- 4	- 5	
Eget kapital 30.9.2020	3 113	283	2 172	7 045	12 612	157	12 770	

Kassaflödesanalys

Mn €	1-9/2020	1-9/2019
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens resultat	416	542
Justeringar i rapportperiodens resultat	122	-92
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-4 026	-5 489
Fordringar på kreditinstitut	-3	51
Derivatinstrument	-739	-27
Fordringar på kunder	-2 800	-3 861
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal	57	84
Investeringsstillgångar	-52	-510
Ovriga tillgångar	-490	-1 226
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	10 350	221
Skulder till kreditinstitut	5 720	-2 504
Derivatinstrument	-443	29
Skulder till kunder	4 761	391
Försäkringskulld	9	185
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal	-29	197
Avsättningar och ovriga skulder	331	1 923
Betald inkomstskatt	-94	-137
Erhållna utdelningar	35	59
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	6 802	-4 897
Kassaflöde från investeringar		
Anskaffning av dotterföretag med avdrag för likvida medel vid anskaffningstidpunkten	0	
Försäljning av dotterföretag med avdrag för likvida medel vid försäljningstidpunkten	193	0
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-97	-118
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	427	17
B. Kassaflöde från investeringar totalt	522	-101
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, ökningar	1 312	
Efterställda skulder, minskningar	-740	
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökningar	25 378	23 175
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	-24 294	-21 375
Ökning i inbetalt fritt eget kapital		
Andels- och aktiekapital, ökningar	17	294
Andels- och aktiekapital, minskningar	-142	-325
Utdelningar och räntor på andelskapital	-106	-94
Leasingskulder	-25	
Ovriga ökningar i eget kapital	5	
Ovriga minskningar i eget kapital	1	
C. Kassaflöde från finansiering totalt	1 407	1 674
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	8 732	-3 323
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	12 168	12 423
Effekten av förändringar i valutakurserna	508	
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	21 408	9 100
Erhållna räntor	1 351	1 117
Betalda räntor	-444	-501
Likvida medel		
Kontanta medel	21 172	8 792
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	236	308
Totalt	21 408	9 100

Segmentrapportering

Uppgifter enligt segment

	Hushållsbank	Företagsbank	Försäkring	Ovrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Resultatet för januari–september 2020, mn €						
Räntenetto	694	297	-1	-46	16	960
varav interna nettoresultat före skatt		-17		17		
Försäkringsnetto			485		-8	476
Provisionsnetto	517	104	55	7	-4	679
Nettointäkter från placeringsverksamhet	1	106	-37	11	-50	31
Övriga rörelseintäkter	21	14	6	582	-502	121
Intäkter totalt	1 232	521	508	553	-547	2 268
Personalkostnader	309	56	101	128	0	594
Avskrivningar och nedskrivningar	39	14	43	102	-2	196
Övriga rörelseintäkter	504	150	200	285	-515	624
Kostnader totalt	852	220	344	515	-517	1 414
Nedskrivningar av fordringar	-118	-66	0	1		-183
OP-bonus till ägarkunder	-162	-14	-14			-190
Tillfälligt undantag (overlay approach)			45	0	0	45
Resultat före skatt	100	221	195	39	-30	526
Resultatet för januari–september 2019, mn €						
Räntenetto	691	281	-9	-48	8	923
varav interna nettoresultat före skatt	0	-5		13		
Försäkringsnetto			421	0	-9	412
Provisionsnetto	530	87	54	5	3	679
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-16	73	218	37	-39	273
Övriga rörelseintäkter	32	20	14	446	-471	41
Intäkter totalt	1 237	462	698	440	-509	2 328
Personalkostnader	316	56	100	101	0	573
Avskrivningar och nedskrivningar	34	15	42	98	0	189
Övriga rörelseintäkter	509	136	200	237	-479	602
Kostnader totalt	859	207	341	437	-479	1 365
Nedskrivningar av fordringar	-25	-11	0	0	0	-36
OP-bonus till ägarkunder	-160	-12	-14		0	-186
Tillfälligt undantag (overlay approach)			-65		0	-65
Resultat före skatt	193	232	278	3	-30	676

Balansräkning 30.9.2020, mn €	Hushållsbank	Företagsbank	Försäkring	Ovrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Kontanta medel	61	64	0	21 047		21 172
Fordringar på kreditinstitut	18 257	106	1 942	10 396	-30 396	305
Derivatinstrument	687	5 159	377	200	-1 146	5 278
Fordringar på kunder	69 336	25 276		505	-943	94 173
Investeringsstillgångar	714	683	9 337	19 059	-6 257	23 536
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal			10 542			10 542
Immateriella tillgångar	36	211	784	307	-3	1 335
Materiella tillgångar	353	4	138	168	-10	654
Övriga tillgångar	288	480	1 066	576	-227	2 182
Skattefordringar	113	6	6	64	40	229
Tillgångar totalt	89 846	31 988	24 193	52 323	-38 943	159 407
Skulder till kreditinstitut	9 712	648		26 607	-28 516	8 451
Derivatinstrument	409	4 098	14	350	-1 222	3 649
Skulder till kunder	58 329	14 311		3 010	-2 600	73 050
Försäkringsskuld			9 579			9 579
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal			10 575			10 575
Skuldebrev emitterade till allmänheten	13 874	771	0	21 256	-880	35 020
Avsättningar och övriga skulder	850	870	810	1 054	-178	3 404
Skatteskulder	504	2	147	401	-1	1 053
Efterställda skulder	0	-26	380	2 306	-805	1 855
Skulder totalt	83 677	20 674	21 505	54 984	-34 203	146 637
Eget kapital						12 770
Balansräkning 31.12.2019, mn €						
	Hushållsbank	Företagsbank	Försäkring	Ovrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Kontanta medel	71	19	1 506	11 891	-1 499	11 988
Fordringar på kreditinstitut	12 785	130	23	9 577	-22 269	246
Derivatinstrument	507	4 384	379	468	-913	4 824
Fordringar på kunder	67 985	24 502	0	95	-1 118	91 463
Investeringsstillgångar	316	1 006	9 798	17 626	-5 236	23 509
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal			10 831			10 831
Immateriella tillgångar	43	221	791	354	-3	1 406
Materiella tillgångar	355	2	134	43	-11	524
Övriga tillgångar	247	376	869	407	-216	1 684
Skattefordringar	103	4	45	39	42	235
Anläggningstillgångar som innehas för försäljning				314		314
Tillgångar totalt	82 411	30 645	24 376	40 814	-31 223	147 024
Skulder till kreditinstitut	8 965	757		15 511	-22 601	2 632
Derivatinstrument	323	3 657	109	195	-968	3 316
Skulder till kunder	54 434	11 290		4 664	-2 100	68 289
Försäkringsskuld			9 476			9 476
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal			10 862			10 862
Skuldebrev emitterade till allmänheten	11 574	1 441		21 449	-94	34 369
Avsättningar och övriga skulder	642	801	767	1 120	-167	3 163
Skatteskulder	483	4	201	363	-1	1 050
Efterställda skulder	-18	9	380	1 314	-395	1 290
Skulder hänförliga till anläggningstillgångar som innehas för försäljning				6		6
Skulder totalt	76 403	17 960	21 795	44 622	-26 326	134 454
Eget kapital						12 570

Noter

1. Redovisningsprinciper
2. Rantenetto
3. Försäkringsnetto
4. Provisionsnetto
5. Nettointäkter från placeringsverksamhet
6. Övriga rörelsekostnader
7. Nedskrivningar av fordringar
8. Försäkringssskuld
9. Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal
10. Skuldebrev emitterade till allmänheten
11. Fonden för verkligt värde efter skatt
12. Ställda säkerheter
13. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder
14. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod
15. Åtaganden utanför balansräkningen
16. Derivatinstrument
17. Fördelning av placeringar i segment Försäkring
18. Närståendetransaktioner

Not 1. Redovisningsprinciper

Delårsrapporten har upprättats med iakttagande av standarden IAS 34 Delårsrapportering och de principer för upprättandet av bokslutet som redogjorts för i koncernens bokslut 2019.

Delårsrapporten är oreviderad. Alla siffror i delårsrapporten har avrundats och därför kan summan av enskilda tal avvika från den summa som angetts.

Delårsrapporten offentliggörs på finska, svenska och engelska. Den finska versionen är den officiella version som gäller, ifall det finns konflikter mellan språkversionerna.

1. Redovisningsprinciper som kräver ledningens prövning och centrala osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningarna

Då delårsrapporten upprättas görs sådana uppskattningar och antaganden om framtiden, vilkas utfall kan avvika från det verkliga utfallet. Dessutom måste olika avvägningar göras då principerna för upprättande av bokslutet tillämpas. Vid upprättandet av delårsrapporten har ledningens prövning använts särskilt för beräkningen av förväntade kreditförluster.

Förväntade kreditförluster:

Flera faktorer som kräver ledningens prövning ansluter sig till upprättandet av beräkningsmodeller för förväntade kreditförluster (ECL), bland annat:

- val av rätta ECL-modeller som beskriver de kreditförluster som kan väntas i avtalsbeståndet så väl som möjligt
- olika antaganden och bedömningar från egna medarbetare som gjorts i modellerna
- val av estimatmetoder för ECL-modellernas parametrar
- fastställande av avtals löptid för krediter utan förfallodag (revolverande krediter)
- fastställande av den modellrisk som ansluter sig till modelleringsmaterial och datakvalitet
- korrekt indelning av avtal i olika segment så att deras ECL beräknas med rätt modell
- val av makroekonomiska faktorer så att ändringarna i dem korrelerar med avtalens sannolikhet för fallissemang
- prognostisering av makroekonomiska scenarier och sannolikheten för dem i framtiden.

Ledningens prövning har också använts för att bedöma en betydande ökning i kreditrisken, bland annat för:

- bedömningar från egna medarbetare som används för att bedöma den relativa förändringen i kreditrisken för privatkunder, med vilka säkerställs att antalet avtal som överförs till steg 2 är korrekt före överföringen till steg 3 (s.k. default capture rate)
- valet av absolut gräns som baserar sig på det historiska beteendet för fallissemang samt på OP Gruppens kreditriskprocess
- bestämningen av längden på den tidsperiod under vilken kunden måste visa ett gott betalningsbeteende för att nedskrivningssteget ska kunna förbättras från steg 3 till steg 2 och 1.

Den egentliga beräkningen av ECL-tal utförs med ECL-modellerna utan prövning av ledningen, fränsett stora företagsexponeringar i steg 3, för vilka ECL beräknas med en kassaflödesbaserad ECL-metod som baseras på bedömningar från egna medarbetare.

Den prövning och bedömning som ledningen gjort och som ingår i beräkningen av förväntade kreditförluster finns till övriga delar än de som anges ovan i bokslutet för 2019.

För de val som gjorts vid beräkningen av förväntade kreditförluster under coronakrisen redovisas i not 7 Nedskrivningar av fordringar.

Goodwill och nyttigheter med en obegränsad ekonomisk nyttjandetid:

Goodwill och nyttigheter med en obegränsad ekonomisk nyttjandetid provas årligen med hänsyn till om ett nedskrivningsbehov föreligger, och alltid då något tyder på att värdet på en kassagenererande enhet som har provats kan behöva skrivas ned. Återvinningsvärdet bestäms vid nedskrivningsprövningen och det baserar sig ofta på bruksvärdet, och vid beräkningen av det måste bedömningar göras om det framtida kassaflödet och den diskonteringsränta som tillämpas vid beräkningen av kassaflödets nuvärde. Prövningen omfattar goodwill på totalt 632 miljoner euro och ett värde av varumärken på 162 miljoner euro. Under rapportperioden uppdaterades prognoserna över kassaflödet för de kassagenererande enheterna för de kommande 5 åren och förändringen jämfördes med motsvarande prognoser från prövningstidpunkten 2019. Trots coronakrisen har förväntningarna på framtida kassaflöden inte väsentligt förändrats under rapportperioden. Därför finns det ingenting som tyder på ett nedskrivningsbehov eller kräver att en ny egentlig nedskrivningsprövning görs.

2. Definition av fallissemang (default)

OP Gruppen tillämpar för kalkyleringen enligt standarden IFRS 9 samma definition av fallissemang som tillämpas i de interna kreditriskmodellerna (IRB). Fallissemang bedöms med OP Gruppens interna klassificeringssystem för betalningsbeteendet. För privatkunderna tillämpas definitionen av fallissemang för varje avtal medan granskningen av företagskunderna sker kundgruppsspecifikt. En kund klassificeras som insolvent då det är sannolikt att kunden inte betalar sina kreditförpliktelser helt och hållet utan att OP Gruppen vidtar åtgärder (t.ex. realiserar säkerheter), eller senast då en betalning som hör till de finansiella tillgångarna är försenad i mer än 90 dagar.

Definitionen av fallissemang baserar sig på artikel 178 i Europaparlamentet och rådets förordning EU nr 575/2013 (CRR).

Under det första kvartalet 2020 började OP Gruppen tillämpa Europeiska bankmyndighetens (EBA) riktlinjer för tillämpningen av definitionen av fallissemang (Riktlinjer för tillämpningen av definitionen av fallissemang i artikel 178 i förordning (EU) nr 575/2013: EBA/GL/2016/07 och EBA/RTS/2016/06). Riktlinjerna harmoniserar den definition av fallissemang hos kunderna som de europeiska bankerna tillämpar. Processen enligt riktlinjerna identifierar fallissemang känsligare än tidigare bland annat på basis av kriterier för osannolikhet för betalning, som kan vara till exempel en offentlig betalningsstörning eller exponering med anstånd, där nuvärdet av ett lån minskar med mer än 1 procent. För privatkundernas del sprider riktlinjerna också fallissemang till gäldenärens samtliga kreditförpliktelser, då en betydande del (20 %) av en privatkunds exponeringar är fallerade. Dessutom har den väsentlighetsgräns som ställts för över 90 dagar förfallna exponeringar sänkts för hushållsexponeringarna till 100 euro och 1 procent av ett avtals eller en kunds exponeringar i balansräkningen och för övriga än hushållsexponeringar till 500 euro och 1 procent av ett avtals eller en kunds exponeringar i balansräkningen.

Kundens fallissemang upphör då det inte längre uppfyller definitionen på fallissemang och den efterföljande prövotiden på 6–12 månader har löpt ut.

OP Gruppen tillämpar en s.k. tvåstegsövergång till EBA:s riktlinjer och ändrade i det första steget definitionen av fallissemang under det första kvartalet 2020. Kreditriskparametrarna kalibreras senare i det andra steget. I det första skedet ökade övergången till den nya tillämpningen antalet fallerade exponeringar och därmed överföringarna till nedskrivningssteg 3. De förväntade kreditförlusterna ökade med 44 miljoner euro, vilket resultatfördes som en ändring av den bokföringsmässiga bedömningen. Nedskrivningarna av fordringar presenteras i not 7.

3. Beräkning av förväntade kreditförluster för skuldebrev

OP Gruppen använde två separata modeller för att beräkna den förväntade kreditförlusten för skuldebrev. Som primär modell användes Bloombergs modell, och på de obligationslån som Bloombergs modell inte stödde vid respektive tidpunkt för fastställande av ECL tillämpades OP Gruppens egen ratingbaserade modell.

OP Gruppen har upphört att använda Bloombergs modell 30.6.2020 och övergått till att endast använda den egna ratingbaserade modellen. I modellen används externa ratingar och vid avsaknad av sådana används OP Gruppens interna ratingar. OP Gruppens ratingbaserade modell kan bättre beakta säkerheterna i LGD-komponenterna och säkerställa att skuldebrev överförs i rätt tid till de olika nedskrivningsstegen. Dessutom blir beräkningsprocessen enhetligare och snabbare. Ändringen av modellen hade ingen väsentlig inverkan på beloppet av förväntade kreditförluster för skuldebrev.

4. Försäljning av fastigheten i Vallgård

Under det tredje kvartalet 2019 klassificerade OP Gruppen fastigheten i Vallgård som en anläggningstillgång som innehåses för försäljning. Fastigheten i Vallgård omfattar ett kvarter i Vallgård i Helsingfors. Kvarteret blev i sin helhet färdigt 2017.

OP Gruppens centralinstitut OP Andelslag sålde 31.1.2020 fastigheten i Vallgård till ett sydkoreanskt-finländskt konsortium, som består av Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma, NH Investment & Securities (NHIS) och Shinhan Investment Corp. Värdet av affären uppgick till 480 miljoner euro. Försäljningen av fastigheten förbättrade OP Gruppens CET1-kapitaltäckning med 0,2 procentenheter. För affären bokfördes en realisationsvinst på 96 miljoner euro i OP Gruppens resultat för det första kvartalet 2020. Av realisationsvinsten bokfördes 98 miljoner euro bland övriga rörelseintäkter, och dessutom bokfördes för affären kostnader på 2 miljoner euro bland övriga rörelsekostnader. Realisationsvinsten redovisades i sin helhet i segmentet Övrig rörelse.

OP Gruppen fortsätter sin verksamhet i fastigheten med ett långfristigt hyresavtal, och fastigheten redovisades som en nyttjanderättspost i balansräkningen. Värdet av nyttjanderättsposten i enlighet med standarden IFRS 16 var 138 miljoner euro och leasingkulden 225 miljoner euro.

5. Ändring av redovisningsprinciperna 2019

OP Gruppen övergick under det fjärde kvartalet 2019 till ett periodiseringsbaserat sätt att intäktsföra kundmarginalen enligt derivatvillkoren för räntetaks- och räntekorridorokrediterna. Effekten av ändringen justerades retroaktivt bland OP Gruppens ackumulerade vinstmedel i eget kapital. Dessutom justerades resultaträkningarna och balansräkningarna för de tre första

kvartalen 2019 så att de motsvarar den nya principen för intäktsföring. Ändringen påverkade inte segmentrapporteringen. För ändringen redogörs närmare i bokslutet och bokslutskommunikén 2019.

Noter till resultaträkningen

Not 2. Räntenetto

Mn €	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
Ränteintäkter				
Fordringar på kreditinstitut				
Räntor	1	1	0	1
Negativa räntor	26	17	19	5
Totalt	27	19	20	6
Fordringar på kunder				
Krediter	940	910	316	309
Finansiella leasingfordringar	22	21	7	8
Krediter som minskat i värde och övriga åtaganden	0	0		0
Negativa räntor	15	8	7	2
Totalt	978	939	330	319
Skuldebrev				
Värderade till verkligt värde via resultatet	1	1	0	0
Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	48	62	15	20
Upplupet anskaffningsvärde	3	8	1	3
Totalt	51	71	16	23
Derivatinstrument				
Säkring av verkligt värde	-94	-79	-31	-27
Säkring av kassaflöde	37	39	12	13
Den ineffektiva andelen av säkring av kassaflödet	3	8	3	2
Övriga		-14		-4
Totalt	-53	-46	-16	-16
Övriga	7	3	2	1
Totalt	1 010	986	351	333
Räntekostnader				
Skulder till kreditinstitut				
Räntor	3	6	0	2
Negativa räntor	45	46	21	14
Totalt	48	52	21	15
Skulder till kunder	48	53	12	16
Skuldebrev emitterade till allmänheten	178	188	53	62
Efterställda skulder				
Kapitallån	0	1	0	0
Övriga	38	35	16	12
Totalt	38	35	16	12
Derivatinstrument				
Säkring av verkligt värde	-198	-192	-63	-66
Övriga	-75	-87	-16	-27
Totalt	-273	-279	-79	-93
Övriga	5	3	2	2
Totalt	44	53	25	14
Räntenetto utan värderingsposter i säkringsredovisning	965	933	326	320
Säkringsinstrument	108	201	-2	76
Värdoförändringar i de säkrade posterna	-113	-212	-8	-76
Räntenetto totalt	960	923	315	321

Not 3. Försäkringsnetto

Mn €	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
Premieintäkter, netto				
Premieinkomst	1 241	1 222	293	284
Återförsäkrarens andel	4	1	-3	1
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-136	-132	103	104
Återförsäkrarens andel	11	7	-6	-9
Totalt	1 119	1 097	386	380
Ersättningar, netto				
Betalda ersättningar	-705	-775	-218	-253
Återförsäkrarens andel	16	17	3	6
Förändring i avsättning för oreglerade skador	23	46	-5	-10
Återförsäkrarens andel	4	9	7	9
Totalt	-661	-704	-213	-248
Övriga poster i skadeförsäkring	-3	-3	0	-1
Livförsäkringens riskrörelse	22	22	8	7
Försäkringsnetto totalt	476	412	181	138

Not 4. Provisionsnetto

Januari-september 2020, mn €	Hushålls- bank	Företags- bank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen	7-9/2020
Provisionsintäkter							
Utlåning	71	34		4	-1	108	33
Inlåning	1	2		0	0	2	1
Betalningsrörelse	264	31		12	-77	229	79
Värdepappersförmedling	6	20			-6	20	6
Värdepappersemissioner	0	7		0	0	7	3
Fonder	28	155	0	0	-73	110	38
Kapitalförvaltning	22	19		0	-10	32	10
Juridiska tjänster	16	0			0	16	6
Garantier	6	9		0	0	15	5
Bostadsförmedling	53					53	20
Försäkringsrörelse	76		20		-53	43	-73
Livförsäkringens belastningsinkomst			64			64	22
Återbäring av fondanknutna förvaltningsprovisioner			60			60	21
Hälsa- och välbefinnandetjänster			9		0	9	3
Övriga	0	0		0	0	0	0
Totalt	543	277	153	16	-220	770	174
Provisionskostnader							
Utlåning	0	1		0	-1	0	0
Betalningsrörelse	19	5	1	2	-8	19	7
Värdepappersförmedling		9	0	0	-1	8	3
Värdepappersemissioner	0	1		0	-1	0	0
Fonder		74	0		-74	0	0
Kapitalförvaltning		6	0	1	0	7	1
Garantier		0			0	0	1
Försäkringsrörelse	-5		89		-48	36	12
Hälsa- och välbefinnandetjänster			3		0	3	1
Övriga	13	78	0	5	-78	18	7
Totalt	27	173	93	9	-211	91	32
Provisionsnetto, totalt	517	104	60	7	-9	679	142

Januari–September 2019, mn €	Hushålls- bank	Företags- bank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen	7–9/2019
Provisionsintäkter							
Utlåning	78	34	0	4	-1	115	38
Inlåning	1	1		0	0	2	1
Betalningsrörelse	273	34		11	-94	223	77
Värdepappersförmedling	3	15		0	-3	15	4
Värdepappersemissioner		4		0	0	4	0
Fonder	24	154		0	-68	109	39
Kapitalförvaltning	20	20		0	-10	31	10
Juridiska tjänster	18	0			0	18	5
Garantier	6	10		0	0	15	5
Bostadsförmedling	55					55	20
Försäkringsrörelse	89		21		-67	43	6
Livförsäkringens belastningsinkomst			69			69	23
Återbäring av fondanknutna förvaltningsprovisioner			59			59	19
Hälsa- och välbefinnandetjänster			18		-1	17	7
Totalt	567	271	167	15	-244	776	257
Provisionskostnader							
Utlåning	0	0		0	0	1	0
Betalningsrörelse	16	3	1	2	-8	14	4
Värdepappersförmedling		10	-0		-3	7	2
Värdepappersemissioner	0	2		0	0	2	0
Fonder		75			-69	6	2
Kapitalförvaltning		7	0	1	0	8	3
Försäkringsrörelse	-7		105		-67	30	9
Hälsa- och välbefinnandetjänster			7			7	1
Övriga	28	86	0	6	-99	22	7
Totalt	37	184	112	10	-246	97	27
Provisionsnetto, totalt	530	87	54	5	3	679	229

Provisionsintäkterna från betalningsrörelsen har justerats så att de motsvarar den nuvarande uppföljningen.

Not 5. Nettointäkter från placeringsverksamhet

Mn €	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
Nettointäkter från tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Skuldebrev				
Ränteintäkter	40	53	12	18
Övriga intäkter och kostnader	-7	-1	-6	-0
Realisationsvinster och -förluster	16	71	-0	37
Valutavärderingsvinster och -förluster	-14	21	-13	19
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar*	-4	2	6	-1
Totalt	31	146	-1	72
* Förväntade kreditförluster (ECL) för skuldebrev i försäkringsrörelsen				
Värderade till verkligt värde via resultatet				
Finansiella tillgångar som innehåses för handel				
Skuldebrev				
Ränteintäkter och räntekostnader	4	4	3	1
Värderingsvinster och -förluster	2	7	2	2
Totalt	6	11	5	3
Aktier och andelar				
Värderingsvinster och -förluster	-1	15	-2	1
Utdelningar och vinstandelar	9	1	6	1
Totalt	8	16	3	3
Derivatinstrument				
Ränteintäkter och räntekostnader	97	69	33	19
Värderingsvinster och -förluster	163	292	32	102
Totalt	260	361	65	121
Totalt	274	388	73	126
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Skuldebrev				
Ränteintäkter och räntekostnader	17	18	5	6
Värderingsvinster och -förluster	6	4	0	3
Totalt	23	22	6	9
Aktier och andelar				
Värderingsvinster och -förluster	-64	93	29	14
Utdelningar och vinstandelar	20	38	2	15
Totalt	-44	131	31	29
Totalt	-21	153	36	38
Finansiella tillgångar som identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet				
Skuldebrev				
Ränteintäkter	24	29	8	10
Värderingsvinster och -förluster	14	119	19	30
Totalt	38	149	26	40
Aktier och andelar				
Värderingsvinster och -förluster	-18	-2	-2	-1
Utdelningar och vinstandelar	7	7	4	1
Totalt	-12	6	2	-0
Derivatinstrument				
Värderingsvinster och -förluster	-20	-12	3	6
Totalt	-20	-12	3	6
Totalt	6	142	32	46
Nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet totalt	259	683	141	210

Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

Hysesintäkter	40	50	13	16
Värderingsvinster och -förluster	-5	23	-1	14
Kostnader för vederlag och skötsel	-44	-44	-10	-12
Övriga	1	-4	0	-1
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter totalt	-8	24	2	16

Som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet**Lån och övriga fordringar**

Ränteintäkter	6	7	4	3
Räntekostnader	-2	-1	-1	0
Realisationsvinster och -förluster	0			
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	1	-2	0	1
Lån och övriga fordringar totalt	4	4	3	3

Skadeförsäkring

Upplösning av diskontering, skadeförsäkringar	-16	-21	-5	-7
---	-----	-----	----	----

Livförsäkring

Räntegottgörelse på kunders försäkringsbesparingar	-62	-64	-20	-21
Förändring i räntekompletteringar	-86	-197	-22	-111
Övriga försäkringstekniska poster**	-89	-305	-38	-112
Totalt	-237	-567	-80	-244

** I övriga försäkringstekniska poster ingår förändringar i andra försäkringstekniska reserver än räntekompletteringar.

Intresseföretag

Som behandlas med metoden för verkligt värde	-8	11	-4	5
Som behandlas med kapitalandelsmetoden	6	-8	2	-1
Totalt	-2	3	-1	4

Nettointäkter från placeringsverksamhet totalt	31	273	59	54
---	-----------	------------	-----------	-----------

Not 6. Övriga rörelsekostnader

Mn €	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
ICT-kostnader				
Drift	192	166	59	59
Utveckling	94	88	22	23
Lokaliteter	36	40	12	11
Myndighets- och revisionsavgifter	46	38	1	1
Köptjänster	97	97	32	33
Datakommunikation	28	25	9	9
Marknadsföring	20	26	6	9
Samhällsansvar	7	7	2	2
Försäkrings- och säkerhetskostnader	7	9	2	3
Övriga	97	106	30	32
Övriga rörelsekostnader totalt	624	602	174	181

Utvecklingskostnader

Mn €	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
ICT-utvecklingskostnader	94	88	22	23
Andel eget arbete	40	37	12	12
Utvecklingskostnader i resultaträkningen totalt	135	125	34	34
Aktiverade ICT-kostnader	64	84	17	24
Överföring av poster som ska aktiveras /pers.kostn.	10	9	3	3
Aktiverade utvecklingskostnader totalt	74	93	21	27
Förskottsbetalningar	0	0	0	0
Utvecklingskostnader totalt	208	219	55	62
Avskrivningar och nedskrivningar	136	129	46	43

Not 7. Nedskrivningar av fordringar

Mn €	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
Fordringar som avskrivits som kredit- och garantiförluster	89	50	59	19
Återföringar av fordringar som avskrivits	-7	-9	-3	-3
Förväntade kreditförluster (ECL) för fordringar på kunder och poster utanför	102	-6	-39	-21
Förväntade kreditförluster (ECL) för skuldebrev*	-1	1	0	1
Nedskrivningar av fordringar totalt	183	36	17	-3

* Förväntade kreditförluster för skuldebrev i försäkringsrörelsen redovisas i nettointäkter från placeringsverksamhet.

Exponeringar för kreditrisker och förlustreserv för dem

Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster enligt nedskrivningssteg 30.9.2020

Exponeringar	Steg 1	Steg 2		Totalt	Steg 3	
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar		Exponeringar totalt	
Mn €						
Fordringar på kunder (brutto)						
Hushållsbank	62 711	7 215	49	7 264	1 530	71 505
Företagsbank	25 456	1 502	296	1 798	507	27 760
Fordringar på kunder totalt	88 167	8 717	345	9 062	2 036	99 265
Uttagsmän och limiter utanför balansräkningen						
Hushållsbank	8 662	368	1	368	19	9 049
Företagsbank	9 176	383	193	576	52	9 805
Uttagsmän och limiter totalt	17 838	751	194	945	72	18 854
Övriga åtaganden utanför balansräkningen						
Hushållsbank	3 465	80		80	15	3 561
Företagsbank	6 027	427		427	96	6 549
Övriga åtaganden utanför balansräkningen totalt	9 492	507		507	111	10 110
Skuldebrev						
Övrig rörelse	13 103	44		44		13 146
Försäkring	4 215	52		52	14	4 281
Skuldebrev totalt	17 318	96		96	14	17 427
Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster totalt	132 815	10 070	539	10 609	2 232	145 656

Förlustreserv enligt nedskrivningssteg 30.9.2020

Exponeringar i balansräkningen samt uttagsmän och limiter utanför balansräkningen*	Steg 1	Steg 2		Totalt	Steg 3	
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar		Förlustreserv totalt	
Mn €						
Fordringar på kunder						
Hushållsbank	-19	-68	-1	-69	-261	-348
Företagsbank	-31	-27	-4	-32	-234	-297
Fordringar på kunder totalt	-49	-95	-5	-100	-495	-645
Åtaganden utanför balansräkningen**						
Hushållsbank	-1	-1		-1	-1	-3
Företagsbank	-12	-2		-2	-13	-27
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	-13	-3		-3	-13	-30
Skuldebrev***						
Övrig rörelse	-1	-1		-1		-2
Försäkring	-6	-2		-2	-6	-14
Skuldebrev totalt	-7	-3		-3	-6	-16
Totalt	-70	-101	-5	-106	-514	-690

* Förlustreserv redovisas som ett enda belopp som minskar balansposten.

** Förlustreserv redovisas i balansposten avsättningar och övriga skulder.

*** Förlustreserv redovisas i fonden för verkligt värde i övrigt totalresultat.

I tabellen nedan redovisas ett sammandrag av förlustreserven i relation till exponeringsbelopp enligt nedskrivningssteg. Reserveringsgraden beskriver förlustreservens relativa andel av exponeringsbeloppet.

Sammandrag och nyckeltal 30.9.2020	Steg 1		Steg 2		Steg 3		
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar		Över 30 dagar förfallna fordringar		Totalt	Totalt
Fordringar på kunder, balansposter och poster utanför balansräkningen							
Hushållsbank	74 838	7 663	50	7 712	1 564	84 115	
Företagsbank	40 658	2 312	489	2 800	655	44 114	
Förlustreserv							
Hushållsbank	-20	-68	-1	-70	-261	-351	
Företagsbank	-43	-29	-4	-34	-247	-323	
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %							
Hushållsbank	-0,03 %	-0,89 %	-1,78 %	-0,90 %	-16,72 %	-0,42 %	
Företagsbank	-0,11 %	-1,27 %	-0,89 %	-1,20 %	-37,70 %	-0,73 %	
Fordringar på kunder, balansposter och poster utanför balansräkningen totalt	115 497	9 974	539	10 513	2 219	128 229	
Förlustreserv totalt	-63	-98	-5	-103	-508	-674	
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,05 %	-0,98 %	-0,97 %	-0,98 %	-22,91 %	-0,53 %	
Skuldebrev bokfört värde							
Övrig rörelse	13 103	44		44		13 146	
Försäkring	4 215	52		52	14	4 281	
Förlustreserv							
Övrig rörelse	-1	-1		-1		-2	
Försäkring	-6	-2		-2	-6	-14	
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %							
Övrig rörelse	-0,01 %	-1,78 %		-1,78 %		-0,02 %	
Försäkring	-0,14 %	-4,14 %		-4,14 %	-41,79 %	-0,32 %	
Skuldebrev totalt	17 318	96		96	14	17 427	
Förlustreserv totalt	-7	-3		-3	-6	-16	
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,04 %	-3,06 %		-3,06 %	-41,79 %	-0,09 %	

Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster enligt nedskrivningssteg 31.12.2019

Exponeringar	Steg 1		Steg 2		Steg 3		
	Mn €	Andra än över 30 dagar förfallna fordringar		Över 30 dagar förfallna fordringar		Exponeringar totalt	
Fordringar på kunder (brutto)							
Hushållsbank	60 605	6 778	173	6 951	909	68 464	
Företagsbank	25 103	1 388	306	1 693	384	27 180	
Fordringar på kunder totalt	85 707	8 166	479	8 645	1 292	95 644	
Uttagsmän och limiter utanför balansräkningen							
Hushållsbank	5 218	354	7	361	11	5 589	
Företagsbank	4 674	318	151	470	60	5 204	
Uttagsmän och limiter totalt	9 892	673	158	830	71	10 793	
Övriga åtaganden utanför balansräkningen							
Hushållsbank	2 775	94		94	12	2 881	
Företagsbank	7 011	1 216		1 216	70	8 297	
Övriga åtaganden utanför balansräkningen totalt	9 786	1 309		1 309	82	11 178	
Skuldebrev							
Övrig rörelse	12 259	93		93		12 352	
Försäkring	3 936	4		4	10	3 950	
Skuldebrev totalt	16 196	97		97	10	16 302	
Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster totalt	121 581	10 245	637	10 881	1 455	133 918	

Förlustreserv enligt nedskrivningssteg 31.12.2019

Exponeringar i balansräkningen samt uttagsmåner och limiter utanför balansräkningen*	Steg 1	Steg 2		Steg 3		Förlustreserv totalt
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar	Totalt		
Mn €						
Fordringar på kunder						
Hushållsbank	-16	-54	-3	-57	-188	-261
Företagsbank	-25	-18	-3	-21	-248	-294
Fordringar på kunder totalt	-40	-72	-6	-78	-436	-555
Åtaganden utanför balansräkningen**						
Hushållsbank	-1	-1		-1	0	-2
Företagsbank	-2	-4		-4	-10	-16
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	-3	-5		-5	-10	-18
Skuldebrev***						
Övrig rörelse	-2	-1		-1		-3
Försäkring	-4	-1		-1	-5	-10
Skuldebrev totalt	-6	-1		-1	-5	-13
Totalt	-49	-79	-6	-85	-451	-585

* Förlustreserv redovisas som ett enda belopp som minskar balansposten.

** Förlustreserv redovisas i balansposten avsättningar och övriga skulder.

*** Förlustreserv redovisas i fonden för verkligt värde i övrigt totalresultat.

I tabellen nedan redovisas ett sammandrag av förlustreserven i relation till exponeringsbelopp enligt nedskrivningssteg. Reserveringsgraden beskriver förlustreservens relativa andel av exponeringsbeloppet.

Sammandrag och nyckeltal 31.12.2019	Steg 1	Steg 2		Steg 3		Totalt
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar	Totalt		
Fordringar på kunder, balansposter och poster utanför balansräkningen						
Hushållsbank	68 597	7 226	180	7 406	931	76 934
Företagsbank	36 788	2 922	457	3 379	514	40 681
Förlustreserv						
Hushållsbank	-17	-55	-3	-58	-188	-263
Företagsbank	-27	-22	-3	-26	-258	-310
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %						
Hushållsbank	-0,02 %	-0,76 %	-1,67 %	-0,78 %	-20,22 %	-0,34 %
Företagsbank	-0,07 %	-0,77 %	-0,71 %	-0,76 %	-50,12 %	-0,76 %
Fordringar på kunder, balansposter och poster utanför balansräkningen totalt	105 386	10 148	637	10 784	1 445	117 615
Förlustreserv totalt	-43	-77	-6	-83	-446	-573
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,04 %	-0,76 %	-0,98 %	-0,77 %	-30,86 %	-0,49 %
Skuldebrev bokfört värde						
Övrig rörelse	12 259	93		93		12 352
Försäkring	3 936	4		4	10	3 950
Förlustreserv						
Övrig rörelse	-2	-1		-1		-3
Försäkring	-4	-1		-1	-5	-10
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %						
Övrig rörelse	-0,02 %	-0,81 %		-0,81 %		-0,02 %
Försäkring	-0,09 %	-19,84 %		-19,84 %	-54,58 %	-0,24 %
Skuldebrev totalt	16 196	97		97	10	16 302
Förlustreserv totalt	-6	-1		-1	-5	-13
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,04 %	-1,52 %		-1,52 %	-54,58 %	-0,08 %

I tabellen nedan redovisas förändringen i förlustreserven under 1–9/2020 enligt nedskrivningssteg för effekten av följande faktorer:

Fördringar på kunder och åtaganden utanför balansräkningen, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
	12 mån.	Hela löptiden	Hela löptiden	
Förlustreserv 1.1.2020	44	83	446	573
Överföringar från steg 1 till steg 2	-4	26		22
Överföringar från steg 1 till steg 3	-1		49	48
Överföringar från steg 2 till steg 1	2	-13		-12
Överföringar från steg 2 till steg 3		-18	91	72
Överföringar från steg 3 till steg 2		1	-4	-3
Överföringar från steg 3 till steg 1	0		-1	-1
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	21	11	11	42
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-7	-12	-43	-62
Förändringar i riskparametrar (netto)	9	26	6	41
Minskning av reservkonto på grund av bortskrivningar		0	-45	-45
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	19	20	62	102
Förlustreserv 30.9.2020	63	103	508	674
Nettoförändring i förväntade kreditförluster 7-9/2020	2	1	-42	-39

Effekten av tillämpningen av den nya definitionen av fallissemang

OP Gruppen tillämpar en s.k. tvåstegsövergång till EBA:s riktlinjer för definitionen av fallissemang och ändrade i det första steget definitionen av fallissemang under det första kvartalet 2020. Kreditriskparametrarna kommer att kalibreras senare i det andra steget. I det första skedet ökade övergången till den nya tillämpningen antalet fallerade avtal och därmed överföringarna till steg 3. De förväntade kreditförlusterna ökade med 44 miljoner euro under årets första kvartal.

Coronaviruspandemin (COVID-19)

För att förebygga de betydande ekonomiska effekterna av coronaviruspandemin (COVID-19) har EU-länderna vidtagit olika finansiella stödåtgärder. Europeiska bankmyndigheten (EBA) har 2.4.2020 i tillsynsbestämmelserna offentliggjort anvisningar för lättnader i behandlingen av amorteringsfriheter som beror på pandemin COVID-19, till exempel för tillämpningen av anståndsåtgärder och fallissemang (EBA/GL/2020/02 "Riktlinjer om lagstadgade och icke lagstadgade moratorier för lånebetalningar som tillämpas mot bakgrund av COVID-19-krisen"). Dessutom publicerade EBA 7.7.2020 en rapport över implementeringen av de COVID-19-praxis som valts (EBA/REP/2020/19). Lättnaderna gäller dock amorteringsfriheter som fastställts genom offentlig lagstiftning eller amorteringsfriheter som avtalats genom ett gemensamt beslut inom banksektorn, och sådana har inte verkställts i Finland. I Finland riktas de ekonomiska stödåtgärderna i anslutning till låntagningen till en höjning av Finnveras finansieringsfullmakter till 12 miljarder euro. Genom det kan företag ansöka om driftskapital med stöd av Finnveras garanti för att klara sig igenom coronakrisen.

Finnveras borgen påverkar LGD-komponenten i ECL-kalkyleringen vilket minskar ECL.

OP Gruppen har självständigt erbjudit sina kunder möjlighet till 12 månaders amorteringsfrihet för bolån. För företag bedöms ändringar i betalningstiderna alltid från fall till fall. Dessutom utnyttjas Finnveras borgen i stor utsträckning. Vid ändringar i betalningsplaner identifieras exponeringar med anstånd och kunder med fallissemang i enlighet med normala anvisningar. Amorteringsfriheter har under coronakrisen verkställts mest bland privatkunder samt bland sme-företagskunder.

Coronakrisen har beaktats i ECL-kalkyleringen genom att uppdatera de makroekonomiska faktorerna kvartalsvis. Ännu då Q1 började viktades det svaga scenariot mer: svagt 40 %, bas 50 % och starkt 10 %. Situationen jämnade ut sig under Q2 och efter det har scenarierna viktats normalt: svagt 20 %, bas 60 % och starkt 20 %. Till exempel prognosen för BNP-tillväxten 2020 är negativ mellan -2,5 % – -5,7 % i de olika scenarierna och 2021 positiv mellan 0,5 % – 5,4 % i de olika scenarierna. Arbetslösheten i % uppskattas 2020 ligga mellan 7,2 % – 7,6 % i de olika scenarierna och 2021 mellan 6,9 % – 8,1 % i de olika scenarierna.

Coronakrisens inverkan på tillväxten av de förväntade kreditförlusterna var under 2020 totalt ca 72 miljoner euro, vilket syns som en överföring av avtalen från nedskrivningsstegen 1 och 2 till nedskrivningsstegen 2 och 3 samt som en ökning i riskparametrarna, särskilt PD. Coronakrisens inverkan på den ekonomiska utvecklingen är ännu förknippad med osäkerhet.

Skuldebrev, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
	12 mån.	Hela löptiden	Hela löptiden	
Förlustreserv 1.1.2020	6	1	5	13
Överföringar från steg 1 till steg 2	-1	2		1
Överföringar från steg 1 till steg 3	0		0	0
Överföringar från steg 3 till steg 2		0	0	0
Överföringar från steg 3 till steg 1	0		-1	-1
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	2	1	2	5
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-1	-1	-1	-3
Förändringar i riskparametrar (netto)	0	0	0	0
Förändringar till följd av uppdatering av skattningsmetod (netto)	0			0
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	1	1	0	3
Förlustreserv 30.9.2020	7	3	6	16
Nettoförändring i förväntade kreditförluster 7-9/2020	-1	0	-1	-2

I tabellen nedan redovisas förändringen i förlustreserven under 2019 enligt nedskrivningssteg för effekten av följande faktorer:

Förändringar på kunder och åtaganden utanför balansräkningen, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
	12 mån.	Hela löptiden	Hela löptiden	
Förlustreserv 1.1.2019	40	83	409	532
Överföringar från steg 1 till steg 2	-3	22		19
Överföringar från steg 1 till steg 3	-4		15	11
Överföringar från steg 2 till steg 1	2	-11		-10
Överföringar från steg 2 till steg 3		-14	33	19
Överföringar från steg 3 till steg 2		5	-16	-11
Överföringar från steg 3 till steg 1	1		-2	-2
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	16	15	14	45
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-7	-14	-24	-44
Förändringar i riskparametrar (netto)	-1	-2	48	45
Minskning av reservkonto på grund av bortskrivningar	0	0	-31	-31
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	4	0	37	41
Förlustreserv 31.12.2019	44	83	446	573
Nettoförändring i förväntade kreditförluster 7-9/2019	-3	1	-1	-3
Skuldebrev, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
	12 mån.	Hela löptiden	Hela löptiden	
Förlustreserv 1.1.2019	6	4	4	14
Överföringar från steg 1 till steg 2	0	1		1
Överföringar från steg 1 till steg 3	0		2	2
Överföringar från steg 2 till steg 1	0	-2		-2
Överföringar från steg 3 till steg 1	0		0	0
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	2	0	0	2
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-2	-2	-1	-4
Förändringar i riskparametrar (netto)	0	0	0	0
Förändringar till följd av uppdatering av skattningsmetod (netto)	0			0
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	0	-2	1	-1
Förlustreserv 31.12.2019	6	1	5	13
Nettoförändring i förväntade kreditförluster 7-9/2019	0	-3	1	-1

Not 8. Försäringsskuld

Mn €	30.9.2020	31.12.2019
Avsättningar för oreglerade skador		
Avsättningar för pensioner	1 565	1 571
Övriga avsättningar för oreglerade skador	1 099	1 101
Räntekomplettering (värdet av försäringsskuldens säkringar)	59	-22
Totalt	2 724	2 650
Avsättning för intjänade premier	720	584
Livförsäringens försäringsskuld	6 136	6 242
Totalt	9 579	9 476

Not 9. Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal

Mn €	30.9.2020	31.12.2019
Skuld för fondförsäkringar	8 828	9 086
Placeringsavtal	1 747	1 776
Totalt	10 575	10 862

Not 10. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Mn €	30.9.2020	31.12.2019
Obligationslån	11 910	11 501
Efterställda obligationslån (SNP)	1 685	1 156
Obligationslån med bostadssäkerhet (covered bonds)	13 215	12 097
Övriga		
Bankcertifikat	288	
Företagscertifikat	7 996	9 716
Som i handeln ingår i den egna portföljen (-)*	-75	-101
Skuldebrev emitterade till allmänheten totalt	35 020	34 369

* OP Gruppens egna obligationslån har kvittats mot skulden.

Not 11. Fonden för verkligt värde efter skatt

Mn €	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat			Totalt
	Skuldebrev	Aktier och andelar (overlay approach)	Säkring av kassaflödet	
Ingående balans 1.1.2019	-5	-21	33	7
Förändringar i verkligt värde	168	49	179	396
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-20	0		-20
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen		15		15
Överföringar till räntenetto			47	47
Uppskjuten skatt	-30	-13	-45	-88
Utgående balans 30.9.2019	114	30	214	357

Mn €	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat			Totalt
	Skuldebrev	Aktier och andelar (overlay approach)	Säkring av kassaflödet	
Ingående balans 1.1.2020	44	65	141	251
Förändringar i verkligt värde	21	-35	106	92
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-9	-8		-16
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen		5		5
Överföringar till räntenetto			-41	-41
Uppskjuten skatt	-3	8	-13	-8
Utgående balans 30.9.2020	55	35	193	283

Fonden för verkligt värde före skatt uppgick till 354 miljoner euro (314), och den uppskjutna skattefordran/-skuld som ansluter sig till den uppgick till -71 miljoner euro (-63). Till följd av att det tillfälliga undantaget tillämpades bokfördes under rapportperioden i fonden för verkligt värde totalt 69 miljoner euro (80) i positiva värdeförändringar och totalt 107 miljoner euro (16) i negativa värdeförändringar i egetkapitalinstrument. I fonden för verkligt värde uppgick avdragsposten för förlusten från skuldebrev värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat under rapportperioden till 3 miljoner euro (2).

Den negativa fonden för verkligt värde upplöses genom värdestegringar på tillgångarna och resultatförda nedskrivningar.

Not 12. Ställda säkerheter

Mn €	30.9.2020	31.12.2019
Ställda för egna skulder och åtaganden		
Panter	136	230
Krediter (säkerhet för covered bonds)	15 392	14 551
Övriga	14 911	3 496
Ställda säkerheter totalt*	30 439	18 277
Derivatskulder med säkerhet	1 210	1 098
Övriga skulder med säkerhet	8 144	2 209
Obligationslån med bostadssäkerhet (covered bonds)	13 215	12 097
Totalt	22 570	15 404

* Dessutom har det i centralbanken pantsatts obligationslån för ett säkerhetsvärde på 3,1 miljarder euro. Av dem utgör 1,5 miljarder euro säkerhet för den dagsinterna limiten. Obligationslånen kan tas ut utan förhandstillstånd av centralbanken, och de ingår därför inte i tabellen ovan.

Not 13. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Verkligt värde via resultatet

Tillgångar, mn €	Upplupet anskaff- ningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Innehas för handel	Identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet	Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet	Säkrings- instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel	21 172						21 172
Fordringar på kreditinstitut	305						305
Derivatinstrument			4 399			878	5 278
Fordringar på kunder	94 173						94 173
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal				10 542			10 542
Skuldebrev	-0	17 856	567	2 238	429		21 090
Egetkapitalinstrument		0	73	198	1 253		1 524
Övriga finansiella tillgångar	2 244						2 244
Finansiella tillgångar							156 329
Andra tillgångar än finansiella tillgångar							3 078
Totalt 30.9.2020	117 895	17 856	5 039	12 978	1 682	878	159 406

Tillgångar, mn €	Upplupet anskaff- ningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Innehas för handel	Identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet	Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet	Säkrings- instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel	11 988						11 988
Fordringar på kreditinstitut	246						246
Derivatinstrument			3 821			1 003	4 824
Fordringar på kunder	91 463						91 463
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal				10 831			10 831
Skuldebrev	3	16 695	1 415	2 216	466		20 795
Egetkapitalinstrument		0	77	254	1 248		1 580
Övriga finansiella tillgångar	1 884						1 884
Finansiella tillgångar							143 612
Andra tillgångar än finansiella tillgångar							3 412
Totalt 31.12.2019	105 585	16 695	5 313	13 301	1 714	1 003	147 024

Skulder, mn €	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet		Säkrings-Instrument	Bokfört värde totalt
	Övriga skulder			
Skulder till kreditinstitut		8 451		8 451
Derivatinstrument	3 034		615	3 649
Skulder till kunder		73 050		73 050
Försäkringsskuld		9 579		9 579
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal	10 575			10 575
Skuldebrev emitterade till allmänheten		35 020		35 020
Efterställda skulder		1 855		1 855
Övriga finansiella skulder		2 350		2 350
Finansiella skulder				144 530
Andra skulder än finansiella skulder				2 107
Totalt 30.9.2020	13 609	130 306	615	146 637

Skulder, mn €	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet		Säkrings-Instrument	Bokfört värde totalt
	Övriga skulder			
Skulder till kreditinstitut		2 632		2 632
Derivatinstrument	2 887		429	3 316
Skulder till kunder		68 289		68 289
Försäkringsskuld		9 476		9 476
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal	10 862			10 862
Skuldebrev emitterade till allmänheten		34 369		34 369
Efterställda skulder		1 290		1 290
Övriga finansiella skulder		2 578		2 578
Finansiella skulder				132 812
Andra skulder än finansiella skulder				1 642
Totalt 31.12.2019	13 749	118 634	429	134 454

Obligationslånen bland skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebrevens som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av september 712 (529) miljoner euro högre än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är större än det upplupna anskaffningsvärdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Not 14. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod

Tillgångarnas verkliga värden 30.9.2020, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Egetkapitalinstrument	685	247	591	1 523
Skuldinstrument	14 134	-11 312	413	3 234
Fondanknutna avtal	6 976	3 567		10 542
Derivatinstrument	0	5 229	48	5 278
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Egetkapitalinstrument		0		0
Skuldinstrument	3 545	13 945	367	17 856
Finansiella instrument totalt	25 340	11 676	1 418	38 434
Förvaltningsfastigheter			651	651
Totalt	25 340	11 676	2 069	39 085

Tillgångarnas verkliga värden 31.12.2019, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Egetkapitalinstrument	705	231	643	1 579
Skuldinstrument	2 810	750	537	4 097
Fondanknutna avtal	7 048	3 783	0	10 831
Derivatinstrument	22	4 728	74	4 824
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Egetkapitalinstrument		0		0
Skuldinstrument	13 980	1 827	888	16 695
Finansiella instrument totalt	24 565	11 319	2 143	38 027
Förvaltningsfastigheter			714	714
Totalt	24 565	11 319	2 857	38 741

Skuldernas verkliga värden 30.9.2020, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet				
Fondanknutna avtal	6 997	3 578		10 575
Övriga		0		0
Derivatinstrument	0	3 575	74	3 649
Totalt	6 998	7 152	74	14 224

Skuldernas verkliga värden 31.12.2019, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Fondanknutna avtal	7 068	3 794	0	10 862
Övriga		12		12
Derivatinstrument	18	3 266	32	3 316
Totalt	7 086	7 072	32	14 190

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats vid de största börserna, företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågakvarande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan observeras

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har klassificerats största delen av OP Företagsbankskoncernens OTC-derivat samt företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument som inte klassificerats till Nivå 1.

Nivå 3: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan inte observeras

Värderingsmetoder vilkas kalkylparametrar innehåller särskild osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Dessutom klassificeras till Nivå 3 skuldinstrument för vilka det på marknaden finns endast några eller inga noteringar. I ifrågakvarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten samt sådana derivat med lång löptid där den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder. Det verkliga värdet i Nivå 3 består ofta av prisuppgifter från utomstående.

Överföringar mellan olika nivåer av värderingen till verkligt värde

Omklassificeringen mellan olika hierarkier anses ha skett den dag då den transaktion som omklassificeringen medfört skett eller den dag då omständigheterna ändrats. Omklassificeringarna beror främst på i vilken omfattning som marknadsnoteringar finns att tillgå.

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet (Nivå 3)

Specifikation av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar, mn €	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Derivat- instrument	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Tillgångar totalt
Ingående balans 1.1.2020	1 181	74	888	2 143
Resultaträkningens nettointäkter	-559	-26	0	-585
Nettointäkter i rapporten över totalresultat			0	0
Förvärv	86		0	86
Försäljningar	-61		-2	-62
Amorteringar	-4			-4
Överföringar till Nivå 3	365		-446	-82
Överföringar från Nivå 3	-5		-73	-78
Utgående balans 30.9.2020	1 004	48	367	1 418

Finansiella skulder, mn €	Derivat- instrument	Skulder totalt
Ingående balans 1.1.2020	32	32
Resultaträkningens nettointäkter	41	41
Utgående balans 30.9.2020	74	74

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 30.9.2020

Mn €	Räntenetto	Nettointäkter från placerings- verksamhet	Rapport över totalresultat/ Förändring i fonden för verkligt värde	Nettointäkter från tillgångar och skulder som innehas vid periodens slut
Realiserade nettointäkter	-491	-68	0	-559
Orealiserade nettointäkter	-68		0	-69
Nettointäkter totalt	-559	-68	-1	-627

Derivaten i Nivå 3 består av derivat som strukturerats för kundernas behov, så marknadsrisken har täckts med ett motsvarande derivatinstrument. Den öppna marknadsrisken har ingen effekt på resultatet. Derivaten i Nivå 3 hänför sig till strukturerade obligationslån som OP Företagsbanken emitterat där avkastningen är beroende av värdeutvecklingen i ett inbäddat derivat. Värdeförändringen i de här inbäddade derivaten har inte redovisats i tabellen ovan. Dessutom har till Nivå 3 klassificerats derivat med lång löptid, för vilka den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats.

Förändringar i värderingsfaktorer

Inga väsentliga ändringar har gjorts i värderingsmetoderna under 2020.

Not 15. Åtaganden utanför balansräkningen

Mn €	30.9.2020	31.12.2019
Garantier	676	711
Garantiansvar	2 130	2 459
Kreditlöften	13 992	13 180
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	241	333
Övriga*	1 300	1 311
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	18 340	17 995

* Varav skadeförsäkringsrörelsens åtaganden i kapitalfonder 157 miljoner euro (194)

Not 16. Derivatinstrument

Derivat totalt 30.9.2020

Mn €	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*	
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
Räntederivat	34 819	75 138	79 708	189 665	3 771	2 050
Clearas via central motpart	12 018	43 061	46 403	101 482	67	52
Valutaderivat	41 268	3 764	2 153	47 185	948	1 145
Aktie- och indexbundna derivat	1	2		3	0	
Kreditderivat	60	520		580	1	19
Övriga derivat	176	840	13	1 029	39	53
Derivat totalt	76 324	80 264	81 874	238 462	4 759	3 266

Derivat totalt 31.12.2019

Mn €	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*	
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
Räntederivat	34 200	75 299	77 593	187 091	3 151	2 015
Clearas via central motpart	10 791	36 126	42 208	89 126	52	53
Valutaderivat	45 143	6 954	2 414	54 511	1 252	967
Aktie- och indexbundna derivat	1	2		3	0	
Kreditderivat	59	1 610	4 468	6 137	25	20
Övriga derivat	233	435	18	686	68	38
Derivat totalt	79 636	84 299	84 493	248 427	4 496	3 041

* I de verkliga värdena ingår upplupna räntor som för andra poster än derivat som innehas för handel redovisas bland övriga tillgångar eller avsättningar och övriga skulder i balansräkningen. Dessutom har de verkliga värdena för derivat som clearas av centrala motparter kvittats i balansräkningen.

Not 17. Fördelning av placeringar i segmentet Försäkring

Skadeförsäkring	30.9.2020		31.12.2019	
	Verkligt värde* mn €	%	Verkligt värde* mn €	%
Allokeringfördelning för investeringstillgångar				
Penningmarknaden totalt	551	14	547	14
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	546	14	541	14
Derivatinstrument***	5	0	6	0
Obligationslån och räntefonder totalt	2 559	64	2 644	67
Stater	454	11	447	11
Investment Grade	1 599	40	1 669	42
Tillväxtmarknader och High Yield	314	8	253	6
Strukturerade placeringar****	193	5	275	7
Aktier totalt	455	11	426	11
Finland	108	3	116	3
Utvecklade marknader	185	5	172	4
Tillväxtmarknader	88	2	67	2
Anläggningsstillgångar och onoterade aktier	6	0	6	0
Kapitalplaceringar	68	2	65	2
Alternativa placeringar totalt	32	1	35	1
Hedgefonder	32	1	35	1
Fastighetsinvesteringar totalt	393	10	300	8
Direkta fastigheter	250	6	159	4
Indirekta fastighetsinvesteringar	142	4	141	4
Totalt	3 990	100	3 952	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor.

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat.

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde).

**** Inkluderar lån med säkerhet i fastighet samt lånefonder och olikvida lån.

Livförsäkring	30.9.2020		31.12.2019	
	Verkligt värde* mn €	%	Verkligt värde* mn €	%
Allokeringfördelning för investeringstillgångar				
Penningmarknaden totalt	588	17	386	11
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	584	17	381	11
Derivat***	3	0	5	0
Obligationslån och räntefonder totalt	2 289	65	2 555	71
Stater	300	9	516	15
Investment Grade	1 488	43	1 548	44
Tillväxtmarknader och High Yield	224	6	200	6
Strukturerade placeringar****	278	8	290	8
Aktier totalt	398	11	406	11
Finland	84	2	105	3
Utvecklade marknader	163	5	156	4
Tillväxtmarknaderna	76	2	61	2
Anläggningsstillgångar och onoterade aktier	3	0	3	0
Kapitalinvesteringar	73	2	81	2
Alternativa placeringar totalt	39	1	41	1
Hedgefonder	39	1	41	1
Fastighetsinvesteringar totalt	183	5	231	6
Direkta fastigheter	48	1	93	3
Indirekta fastighetsplaceringar	135	3	138	3
Totalt	3 496	100	3 619	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor.

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat.

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde).

**** Inkluderar lån med säkerhet i fastighet samt lånefonder och olikvida lån.

Not 18. Närständetransaktioner

På grund av att OP Andelslags förvaltningsmodell förnyades 1.1.2020 uppdaterades definitionen av närstående, och den nya styrelsen togs upp bland de närstående. I fortsättningen används begreppet nyckelpersoner i ledande ställning i enlighet med standarden IAS 24 i stället för förvaltningspersoner.

OP Gruppens närstående består av de företag som konsolideras i OP Gruppens bokslut, intresseföretagen, nyckelpersoner i ledande ställning och deras nära familjemedlemmar samt övriga närstående företag. Till nyckelpersonerna i ledande ställning i OP Gruppen räknas OP Gruppens chefsdirektör, OP Andelslags direktionsledamöter och direktörer som rapporterar direkt till chefsdirektören, OP Andelslags styrelseordförande, styrelseledamöter i styrelsen samt ledamöterna och i förvaltningsrådet. Till närstående till en nyckelperson i ledande ställning räknas också bolag, i vilka en nyckelperson i ledande ställning eller en nära familjemedlem till sådan har ett betydande inflytande. Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa och OP-Eläkesäätö.

På lån beviljade till närstående tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de referensräntor som tillämpas allmänt.

Inga väsentliga förändringar har skett i närständetransaktionerna efter 31.12.2019.

Finansiell information 2021

Publiceringstidpunkter för rapporterna 2020:

OP Gruppens verksamhetsberättelse och bokslut 2020	vecka 10
OP Gruppens bolagsstyrningsrapport 2020	vecka 10
OP Gruppens årsrapport 2020 (inkl. samhällsansvarsrapporten)	vecka 10
OP Gruppens risk- och kapitaltäckningsrapport 2020	vecka 10
Rapportering som gäller ersättningar	vecka 10

Utgivningsdagar för bokslutskommunikén 2020 samt delårsrapporterna och halvårsrapporten 2021:

Bokslutskommuniké 1.1.-31.12.2020	10.2.2021
Delårsrapport 1.1.-31.3.2021	28.4.2021
Halvårsrapport 1.1-30.6.2021	28.7.2021
Delårsrapport 1.1-30.9.2021	27.10.2021

Helsingfors 22.10.2020

OP Andelslag Styrelsen

Närmare upplysningar:

Chefsdirektör Timo Ritakallio, tfn 010 252 4500

Ekonomi- och finansdirektör Vesa Aho, tfn 010 252 1427

Direktör för kommunikation och företagsansvar Tuuli Kousa, tfn 010 252 2957

www.op.fi